

Efekty uczenia się dla kierunku interdyscyplinarne studia strategiczne

1. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin/y nauki i dyscyplin/y naukowych/ej lub dziedzin/y sztuki i dyscyplin/y artystycznych/ej:** kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny naukowej: historia (68%), dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej: nauki o bezpieczeństwie (32%); dyscyplina naukowa wiodąca: historia.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów/liczba punktów ECTS:** studia drugiego stopnia (4 semestry) – 120 ECTS.
4. **Numer charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji – 7.**
5. **Absolwent:** posiada zaawansowaną wiedzę na temat specyfiki dyscyplin właściwych dla studiowanego kierunku. Rozumie interdyscyplinarne powiązania historii oraz nauk społecznych i nauki o bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia wiedzy humanistycznej w rozwoju społecznym, kulturowym i zawodowym jednostki. Dysponuje wiedzą w zakresie źródeł myśli strategicznej, strategicznych problemów współczesnego świata, uwarunkowań strategicznych Polski, współczesnych kryzysów polityczno-militarnych i gospodarczych na świecie, zagrożeń militarnych i niemilitarnych współcześnie i w przeszłości, zagrożeń społecznych współczesnego świata i strategii ich rozwiązywania, miejsca sił zbrojnych w zakresie bezpieczeństwa państwa ze szczególnym uwzględnieniem RP, zasad zarządzania kryzysowego. Posiada pogłębioną wiedzę na temat transformacji polityczno-ustrojowych współczesnych państw, współczesnych i historycznych strategii bezpieczeństwa państw, migracji we współczesnej Europie, zagrożeń rynków finansowych i towarowych, roli służb specjalnych w stosunkach międzynarodowych. Posiada uporządkowaną wiedzę w zakresie prognozowania i symulacji międzynarodowych i wojen przyszłości. Charakteryzuje się wiedzą z zakresu protokołu dyplomatycznego, metod i technik wspierających kreatywne działanie oraz metod i narzędzi myślenia przyszłościowego. Wykazuje się umiejętnością merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków i prognoz. Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz umiejętność diagnozowania i prognozowania zagrożeń w wymiarze lokalnym, krajowym, regionalnym i światowym. Orientuje się w najnowszych modelach planowania strategicznego. Wie, jak kształtować pozytywny wizerunek państwa, promować jego interesy, budować korzystne stosunki z innymi państwami. Posiada umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania i negocjowania. Potrafi zaplanować odpowiednią taktykę w celu osiągnięcia długofalowych celów strategicznych. Wykorzystując język specjalistyczny, potrafi przygotować oraz zaprezentować kompleksowe wypowiedzi ustne i prace pisemne, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu współczesnych stosunków politycznych. Rozumie złożoność zjawisk wpływających na realia polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturę Polski, państw europejskich oraz mocarstw światowych. Zdaje sobie sprawę z wyzwań współczesności oraz ich politycznych, społecznych, kulturowych i ekonomicznych implikacji. Cechuje go potrzeba ustawicznego doksztalcania się i podnoszenia kwalifikacji. Jest przedsiębiorczy i kreatywny, gotów do przestrzegania zasad etycznych we wszystkich sferach swojego życia. Rozumie zasady ochrony własności intelektualnej. Wyróżnia go otwartość, postawa prospołeczna oraz poczucie odpowiedzialności. Jest przygotowany do pracy jako analityk sytuacji międzynarodowej oraz analityk i doradca/konsultant w organach administracji państwowej i samorządowej. Może pracować w różnego rodzaju organach doradczych oraz w strukturach administracji publicznej, organizacjach działających na rzecz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, instytucjach naukowo-

badawczych oraz oświatowych, w instytucjach międzynarodowych i unijnych. Jest przygotowany do realizacji zadań administracyjnych, organizacyjnych (menedżerskich) oraz zadań w zakresie komunikacyjnym i negocjacyjnym w obszarze związanym z obronnością oraz różnymi aspektami związanymi z bezpieczeństwem państwa. Posiada kompetencje językowe na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

5.1 Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister.

6. **Wymagania ogólne:** do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane jest osiągnięcie wszystkich poniższych efektów uczenia się.

Kod składnika opisu charakterystyki efektów uczenia się w dziedzinie nauk humanistycznych/ dyscyplinie historia/dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji	Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
H/HA_P7S_WG S/NBA_P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów	KA7_WG1	w pogłębionym stopniu metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między kluczowymi zagadnieniami geostrategii, bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego
		KA7_WG2	w pogłębionym stopniu historyczną ewolucję i główne tendencje rozwojowe nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych w obszarze nauk społecznych oraz metodologię z zakresu historii, nauk o bezpieczeństwie oraz pokrewnych dyscyplin w obszarze nauk społecznych
		KA7_WG3	metodologię badań z zakresu badań nad stosunkami międzynarodowymi, bezpieczeństwem narodowym, wojskiem oraz podstawową terminologię naukową w tym zakresie
	główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów	KA7_WG4	w pogłębionym stopniu terminologię, normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszących się do struktur międzynarodowych i instytucji bezpieczeństwa oraz sposoby zarządzania w sytuacji kryzysu i konfliktu współcześnie i w przeszłości
		KA7_WG5	w pogłębionym stopniu główne założenia myśli strategicznej, współczesne uwarunkowania strategiczne wybranych państw europejskich i Polski
		KA7_WG6	w pogłębionym stopniu źródła kryzysów polityczno-militarnych w stosunkach międzynarodowych

		KA7_WG7	w pogłębionym stopniu czynniki ewolucji i perspektywy przemian środowiska międzynarodowego i relacji pomiędzy uczestnikami stosunków międzynarodowych
		KA7_WG8	w pogłębionym stopniu relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie politycznym, demograficznym, kulturowym, ekonomicznym, militarnym
		KA7_WG9	w pogłębionym stopniu metody i narzędzia myślenia przyszłościowego (futures thinking) jako sposobu rozumienia przyszłości, analizowania jej uwarunkowań, tworzenia możliwych scenariuszy rozwoju oraz strategii
		KA7_WG10	w pogłębionym stopniu strategiczne problemy współczesnego świata i ich cechy i katalogi oraz wieloaspektowe podłoże: demograficzne, surowcowe, ekologiczne, klimatyczne, ekonomiczne, polityczne, militarne
		KA7_WG11	metody i kierunki zarządzania strategicznego, współpracy w grupach, mających ten sam cel strategiczny
		KA7_WG12	możliwości i sposoby wykorzystania współczesnej technologii komputerowej i gier strategicznych w procesie analizowania rzeczywistości i budowania prognoz oraz metody wizualizacji danych
		KA7_WG13	metody prognozowania i planowania międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych
H/HA_P7S_WK S/NBA_P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	KA7_WK1	w pogłębionym stopniu stan i synergię procesów politycznych, społecznych i ekonomicznych kształtujących geostrategię, politykę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego we współczesnym świecie i w przeszłości oraz fundamentalne problemy współczesnej cywilizacji
	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym	KA7_WK2	zjawiska i metody komunikacyjnego oddziaływania nadawców na grupy docelowe w przestrzeni publicznej

	zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	KA7_WK3	pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, zasady autoprezentacji i wystąpień publicznych oraz ergonomii
	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	KA7_WK4	istotę myślenia strategicznego w ekonomii i zarządzaniu przedsiębiorstwami
UMIEJĘTNOSCI: absolwent potrafi			
H/HA_P7S_UW S/NBA_P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, – przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi, formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi	KA7_UW1	formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień w obszarze studiowanego kierunku
		KA7_UW2	wszechstronnie i swobodnie operować informacjami ze źródeł pisanych i elektronicznych; pozyskiwać i selekcjonować informacje z zasobów Internetu i baz danych; gromadzić informacje bibliograficzne; sporządzać opisy bibliograficzne i bibliografie załącznikowe
		KA7_UW3	wykorzystywać wiedzę historyczną, politologiczną, wojskoznawczą oraz z zakresu stosunków międzynarodowych i komunikacji społecznej lub innych zakresów wiedzy istotnych dla studiowanego kierunku w rozwiązywaniu problemów badawczych i/lub zawodowych
		KA7_UW4	wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi; integrować wiedzę, kompetencje i doświadczenie z różnych dyscyplin powiązanych z wybranym kierunkiem i zakresem
		KA7_UW5	właściwie dobierać i stosować zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze oraz zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne lub/i opracowywać nowe metody i narzędzia przydatne w pracy badawczej lub/i działalności zawodowej
		KA7_UW6	formułować, oceniać oraz przedstawiać tezy i opinie na podstawie różnych źródeł lub/i opracowane przez siebie; prowadzić i analizować zagadnienia specjalistyczne, w tym w zakresie wojskoznawstwa,

			systemów obronności, geostrategii, współczesnych zagrożeń globalnych, problemów cywilizacyjnych, zjawisk ekonomicznych, terroryzmu, migracji, zagrożeń ekologicznych
		KA7_UW7	wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu studiowanego kierunku
		KA7_UW8	formułować prognozy polityczne, ekonomiczne, społeczne na podstawie różnych źródeł z wykorzystaniem zaawansowanych technik informatycznych
		KA7_UW9	formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z obszaru studiowanego kierunku oraz stawiać nowe hipotezy badawcze, wymagające dalszych pogłębionych studiów w zakresie strategii i geopolityki. Prezentować własne poglądy przy użyciu odpowiednich technik prezentacji
		KA7_UW10	testować własne hipotezy przy użyciu właściwych narzędzi badawczych w tym technik gier strategicznych, modeli układu stosunków międzynarodowych, zaawansowanych technik wizualizacyjnych
H/HA_P7S_UK S/NBA_P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	KA7_UK1	komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla studiowanego kierunku
	przewodzić debatę	KA7_UK2	posługiwać się różnymi konwencjami prezentacji w komunikacji medialnej w obszarze zagadnień studiowanego kierunku
	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	KA7_UK3	brać udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, obronności, problemów współczesnej cywilizacji, globalizacji i regionalizacji
		KA7_UK4	prezentować, analizować i interpretować dynamiczne przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze zachodzące w kraju i na świecie zarówno w języku ojczystym i/lub wybranym języku obcym na poziomie B2+

		KA7_UK5	przygotowywać i prezentować różnego rodzaju wypowiedzi pisemne i ustne, zarówno w języku ojczystym i/lub wybranym języku obcym na poziomie B2+
H/HA_P7S_UO S/NBA_P7S_UO	kierować pracą zespołu	KA7_UO1	planować i organizować pracę własną i zespołową, dbając o jej jakość i osiągnięcie celów strategicznych oraz przejmując odpowiedzialność za jej rezultaty
	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	KA7_UO2	kierować innymi osobami w ramach prac zespołowych, bazując na stosownych do zakresu współdziałania kompetencjach, dostosowując swoje działania do specyfiki grupy
		KA7_UO3	podejmować współpracę z innymi osobami, właściwie dobierając tematykę, metody i cele działań
H/HA_P7S_UU S/NBA_P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	KA7_UU1	samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę oraz umiejętności w wybranym zakresie oraz inspirować innych do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
		KA7_UU2	planować i realizować własny rozwój zawodowy, pogłębiając kompetencje logopedyczne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
H/HA_P7S_KK S/NBA_P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KA7_KK1	krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów oraz oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności z wybranych zakresów
		KA7_KK2	konsultowania się z ekspertami i współpracy z innymi specjalistami, by efektywnie rozwiązywać problemy badawcze i praktyczne
		KA7_KK3	wykorzystania teoretycznych i praktycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności
		KA7_KK4	poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności, samokształcenia i uczenia się przez całe życie
H/HA_P7S_KO S/NBA_P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	KA7_KO1	uczestniczenia w życiu społecznym oraz popularyzacji wiedzy; uczestniczenia w działaniach na rzecz jednostek oraz środowiska społecznego i interesu publicznego
		KA7_KO2	wykazywania się przedsiębiorczością i podejmowania wyzwań zawodowych

	<p>inicjowania działań na rzecz interesu publicznego</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy</p>	KA7_KO3	rozpoznawania specyfiki danego środowiska społecznego i podejmowania przedsiębiorczych działań na rzecz jego dobra
H/HA_P7S_KR S/NBA_P7S_KR	<p>odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad 	KA7_KR1	przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka
		KA7_KR2	odpowiedzialnego wykonywania pracy, projektowania, podejmowania i inicjowania działań zawodowych, uwzględniających dynamikę zmian społecznych
		KA7_KR3	autorefleksji i rozwijania kompetencji zawodowych, zgodnych z etosem wykonywanej profesji
		KA7_KR4	pogłębionej dbałości o dorobek i tradycje zawodu

7. Objaśnienie oznaczeń:

Objaśnienie oznaczeń kodu składnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

- H/HA_P7S – charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk humanistycznych/dyscyplinie historia dla studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim
- S/NBA_P7S – charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie dla studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Objaśnienia oznaczeń komponentów efektów uczenia się wspólne dla opisu symbolu efektu uczenia się oraz kodu składnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

W	– kategoria wiedzy, w tym:
G (po W)	– podkategoria <i>zakres i głębia</i> ,
K (po W)	– podkategoria <i>kontekst</i> ,
U	– kategoria umiejętności, w tym:
W (po U)	– podkategoria w zakresie <i>wykorzystanie wiedzy</i> ,
K (po U)	– podkategoria w zakresie <i>komunikowanie się</i> ,
O (po U)	– podkategoria w zakresie <i>organizacja pracy</i> ,
U (po U)	– podkategoria w zakresie <i>uczenie się</i> .
K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych, w tym:
K (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>ocena</i> ,
O (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>odpowiedzialność</i> ,
R (po K po podkreślniku)	– podkategoria w zakresie <i>rola zawodowa</i> .
01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu uczenia się

Objaśnienia oznaczeń symbolu efektu kierunkowego

- K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się
- A (przed podkreślnikiem) – profil ogólnoakademicki
- 7 – studia drugiego stopnia

Oznaczenia dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych

Lp.	Dziedzina nauki/symbol kodu	Dyscyplina naukowa/artystyczna/symbol kodu
1	Dziedzina nauk humanistycznych/ H	1) archeologia/ A
		2) filozofia/ F
		3) historia/ H
		4) językoznawstwo/ J
		5) literaturoznawstwo/ L
		6) nauki o kulturze i religii/ KR
		7) nauki o sztuce/ NSz
2	Dziedzina nauk inżynierijsko-technicznych/ IT	1) architektura i urbanistyka/ AU
		2) automatyka, elektronika i elektrotechnika/ AE
		3) informatyka techniczna i telekomunikacja/ IT
		4) inżynieria biomedyczna/ IB
		5) inżynieria chemiczna/ IC
		6) inżynieria lądowa i transport/ IL
		7) inżynieria materiałowa/ IM
		8) inżynieria mechaniczna/ IMC

		9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka/ ISG
3	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ M	1) nauki farmaceutyczne/ NF
		2) nauki medyczne/ NM
		3) nauki o kulturze fizycznej/ NKF
		4) nauki o zdrowiu/ NZ
4	Dziedzina nauk rolniczych/ R	1) nauki leśne/ NL
		2) rolnictwo i ogrodnictwo/ RO
		3) technologia żywności i żywienia/ TZ
		4) weterynaria/ W
		5) zootechnika i rybactwo/ ZR
5	Dziedzina nauk społecznych/ S	1) ekonomia i finanse/ EF
		2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna/ GEP
		3) nauki o bezpieczeństwie/ NB
		4) nauki o komunikacji społecznej i mediach/ NKS
		5) nauki o polityce i administracji/ NPA
		6) nauki o zarządzaniu i jakości/ NZJ
		7) nauki prawne/ NP
		8) nauki socjologiczne/ NS
		9) pedagogika/ P
		10) prawo kanoniczne/ PK
		11) psychologia/ PS
6	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych/ XP	1) astronomia/ AS
		2) informatyka/ I
		3) matematyka/ MT
		4) nauki biologiczne/ NBL
		5) nauki chemiczne/ NC
		6) nauki fizyczne/ NF
		7) nauki o Ziemi i środowisku/ NZ
7	Dziedzina nauk teologicznych/ TL	1) nauki teologiczne/ NT
8	Dziedzina sztuki/ SZ	1) sztuki filmowe i teatralne/ SFT
		2) sztuki muzyczne/ SM
		3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki/ SP

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: interdyscyplinarne studia strategiczne

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 4 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

I.1. Technologie informacyjne w badaniach humanistycznych i społecznych

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi Systemami Informacji Geograficznej; zastosowanie komputerowych analiz przestrzennych do badań; znajomość elektronicznych zasobów kartograficznych; posługiwanie się aplikacjami wspomagającymi poszczególne etapy procesu badawczego w tym interaktywnych map; umiejętność gromadzenia, sortowania, selekcjonowania oraz prezentowania danych naukowych; rozwijanie umiejętności krytycznej interpretacji źródeł elektronicznych; rozbudzenie postawy badawczej.

Treści merytoryczne: zastosowanie technologii komputerowej do tworzenia map; podstawy kartograficznej metody badań; wizualna prezentacja danych naukowych: techniki, programy, metody; sortowanie i selekcja danych różnych kategorii; rodzaje prezentacji danych naukowych: dane ilościowe i jakościowe; Systemy Informacji Geograficznej – nauka podstawowego oprogramowania; przestrzenne bazy danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): narzędzia ukierunkowane na wiedzę z zakresu kierunku, narzędzia i metody poszukiwania, gromadzenia i selekcji źródeł oraz podstawowe formy wyrażania operacji logicznych, możliwości prezentacji danych naukowych za pomocą technologii komputerowych; działanie podstawowego oprogramowania GIS, zasoby przestrzennych baz danych.

Umiejętności (potrafi): dobierać odpowiednie narzędzia informatyczne do pracy badawczej, analizować, integrować i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł elektronicznych, samodzielnie zdobywać potrzebne informacje i poszerzać umiejętności badawcze; posługiwać się podstawowym programem GIS; wykorzystywać zasoby przestrzennych baz danych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojej pracy, określenia priorytetów, służących realizacji określonego zadania zawodowego, poszanowania własności intelektualnej i przemysłowej, pracy w grupie oraz indywidualnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Wizualizacja informacji

Cel kształcenia: nabycie biegłości w gromadzeniu, sortowaniu, selekcjonowaniu oraz prezentowaniu danych naukowych; wskazanie, że umiejętnie zastosowana graficzna prezentacja danych efektywnie wspomaga proces poznania i analizy rzeczywistości oraz wszystkie etapy procesu badania naukowego, w tym zwłaszcza prezentowania uzyskiwanych wyników; rozbudzenie postawy badawczej.

Treści merytoryczne: zastosowanie technologii komputerowej do wizualnej prezentacji danych o różnorodnej strukturze w celu ukazania struktury lub dynamiki zjawisk i procesów. Zapoznanie z podstawowymi narzędziami i metodami wizualizacji komputerowej.

Zaznajomienie z podstawowymi formami wyrażania operacji logicznych (grupowanie, agregowanie, wyróżnianie) za pomocą prezentacji graficznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na wiedzę z zakresu kierunku, narzędzia i metody wizualizacji komputerowej oraz podstawowe formy wyrażania operacji logicznych (grupowanie, agregowanie, wyróżnianie) za pomocą prezentacji graficznej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, integrować i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł elektronicznych, samodzielnie zdobywać potrzebne informacje i poszerzać umiejętności badawcze; posługiwać się operacjami logicznymi w celu prezentacji efektów pracy; tworzyć prezentacje graficzne za pomocą narzędzi i metod wizualizacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojej pracy, określenia priorytetów, służących realizacji określonego zadania zawodowego, poszanowania własności intelektualnej i przemysłowej, pracy w grupie oraz indywidualnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.3. Myślenie przyszłościowe

Cel kształcenia: zapoznanie z przedmiotem, metodami i narzędziami myślenia przyszłościowego (futures thinking) jako sposobu rozumienia przyszłości, analizowania jej uwarunkowań, tworzenia możliwych scenariuszy rozwoju oraz pozytywnych i negatywnych konsekwencji dokonujących się przemian.

Treści merytoryczne: futurologia i futurystyka, badania nad przyszłością, przedmiot i metody analizy (STEEP, metoda scenariuszowa, metoda delficka), uwarunkowania i modele rozwoju, raporty, analizy i scenariusze w antycypowaniu przyszłości; analiza trendów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z zakresu myślenia przyszłościowego; podstawowe sposoby interpretowania zmian oraz ich uwarunkowania i konsekwencje. Podstawowe trendy rozwojowe i ich wewnętrzną strukturę, zasięg oraz znaczenie.

Umiejętności (potrafi): stosować metody analizy do ustalania możliwych konsekwencji przemian i na tej podstawie budować proste scenariusze oraz określać możliwe elementy ryzyka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stałego kształcenia i rozwoju; brania odpowiedzialności za podejmowane działania i ich możliwe konsekwencje.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.4. Specjalistyczny warsztat językowy: język angielski

Cel kształcenia: rozwijanie kompetencji językowych pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu stosunków międzynarodowych, polityki, dyplomacji i wojskoznawstwa w języku obcym na poziomie B2+.

Treści merytoryczne: wprowadzenie i ćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego tłumaczenie wybranych tekstów specjalistycznych, zgodnie z wymaganiami B2+ ESOKJ, proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin zajęć; strategie translatorskie: łączenie, dzielenie, uogólnianie, zastępowanie, upraszczanie, uzupełnianie, zmiana form gramatycznych, zmiana części mowy; materiały pomocne w tłumaczeniu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotne i niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi zwroty w języku obcym, zawierające leksykę specjalistyczną z zakresu danego kierunku studiów, zgodnie z tabelą wymagań dla poziomu B2+ ESOKJ.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią specjalistyczną, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zabierać głos w dyskusji lub debacie naukowej, przedstawiać własne argumenty i opinie, zadawać pytania, polemizować z argumentami innych rozmówców; tłumaczyć teksty specjalistyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zrozumienia wagi znajomości języka obcego jako jednego z języków konferencyjnych oraz elementu pozwalającego na zajęcie lepszej pozycji w warunkach rosnącej konkurencji na rynku pracy; uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.5. Autoprezentacja i wystąpienia publiczne

Cel kształcenia: zapoznanie ze znaczeniem, zasadami i taktykami autoprezentacji, zasadami komunikacji interpersonalnej, zasadami sztuki retorycznej, rodzajami wystąpień publicznych i cechami mówcy warunkującymi dobrą komunikację.

Treści merytoryczne: (wykład): pojęcie i cechy autoprezentacji, prezentacja przed kamerą, techniki autoprezentacyjne, rola głosu w wystąpieniu publicznym; zasady sztuki retorycznej, rodzaje i cele wystąpień publicznych, cechy dobrego mówcy, komunikacja niewerbalna, radzenie sobie z treścią; (*ćwiczenia*): głos jako narzędzie komunikacji; publiczność i jej cechy (liczebność, struktura, kompetencje komunikacyjne, typ kontaktu); metody redukowania stresu; rodzaje wystąpień publicznych (sytuacje społeczne); struktura wystąpienia; perswazja w wystąpieniach publicznych; argumentowanie i dyskusja; wygłaszanie przemówienia, elementy komunikacji niewerbalnej; aranżacja i wykorzystanie przestrzeni; pomoce przy prezentacji; prezentacje multimedialne; storytelling.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki niezbędne do skutecznej autoprezentacji, zasady prawidłowego posługiwania się głosem, rodzaje wystąpień publicznych, rodzaje przekazów, zasady komunikacji interpersonalnej; sposoby radzenia sobie z treścią.

Umiejętności (potrafi): przygotować skuteczną prezentację i autoprezentację; zachować samokontrolę podczas wystąpień publicznych i dobrać odpowiednie techniki sztuki retorycznej i umiejętność świadomego użycia swojego głosu i środków ekspresji językowej; przygotować i wygłosić wystąpienie publiczne określonego typu; samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zrozumienia wagi znajomości technik autoprezentacji i wystąpień publicznych jako elementu pozwalającego na zajęcie lepszej pozycji w warunkach rosnącej konkurencji na rynku pracy; prawidłowego wykorzystania głosu; krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności; uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

I.6. Geopolityka i media

Cel kształcenia: analiza wybranych zagadnień z zakresu geopolityki – nauki o stosunkach międzynarodowych, uwzględniającej zjawisko globalizacji i analizującej jej mechanizmy, oraz roli mediów w odniesieniu do problemów geopolitycznych we współczesnym świecie. Treści koncentrują się na problemach współczesnego świata z uwzględnieniem trzech bloków tematycznych: wyzwania geopolityczne, główne konflikty i strukturalne trendy świata

Treści merytoryczne: wyzwania geopolityczne; geopolityka: klasyczne definicje; globalne zarządzanie światem; globalne ocieplenie klimatu; główne konflikty: Ukraina – Rosja; terroryzm w Sahelu; Boko Haram; Izrael – Palestyna; strukturalne trendy świata; czy Stany Zjednoczone skłaniają się ku Pacyfikowi?; Chiny następną potęgą światową?; BRICS czy zakwestionowanie dominacji Zachodu?; *Soft power* czy siła wpływu?; media – czwarta władza?

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę geopolityki jako nauki o stosunkach międzynarodowych, uwzględniającej zjawisko globalizacji i analizującej jej mechanizmy.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę; korzystać z zdobytej wiedzy, aby poprawnie komentować wydarzenia mające miejsce w stosunkach międzynarodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): analizy mediów w kontekście geopolityki, szczególnie z zakresu problemów i trendów we współczesnym świecie; wykorzystania teoretycznych i praktycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w celu

lepszego zrozumienia zjawisk mających miejsce w stosunkach międzynarodowych; krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności; uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.7. Protokół dyplomatyczny

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi protokołu dyplomatycznego.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące ceremoniału dyplomatycznego. Zasady precedencji. Różnice kulturowe w protokole dyplomatycznym i etykiecie. Podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych). Etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji). Umiejętności poprawnej prezentacji i zachowania podczas procesu rekrutacji zawodowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia z zakresu zasad protokołu dyplomatycznego i etykiety międzynarodowej.

Umiejętności (potrafi): zastosować zasady precedencji podczas spotkań i uroczystości na różnych szczeblach.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego kształcenia i rozwoju; doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności; dostrzegania różnic kulturowych w stosunkach międzynarodowych; otwarcia na kontakty międzykulturowe.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

I.8. Międzynarodowe prawo humanitarne

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy o współczesnym prawie humanitarne i jego relacjach z innymi dyscyplinami prawniczymi, w szczególności z prawami człowieka i prawem karnym międzynarodowym.

Treści merytoryczne: historia i współczesne treści norm międzynarodowego prawa humanitarne; minimalne standardy humanitarne podczas prowadzenia działań zbrojnych; ochrona jeńców wojennych i ich prawa; ochrona ludności cywilnej w konfliktach zbrojnych; środki i metody walki a zasady międzynarodowego prawa humanitarne; odpowiedzialność państwa za naruszenia międzynarodowego prawa humanitarne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historyczne i aktualnie obowiązujące źródła międzynarodowego prawa humanitarne; podmioty chronione współcześnie prawem humanitarne; zasady odpowiedzialności za naruszenie prawa humanitarne.

Umiejętności (potrafi): analizować kluczowe relacje zachodzące pomiędzy międzynarodowym prawem humanitarne a krajowym porządkiem prawnym; wskazywać relacje pomiędzy międzynarodowym prawem humanitarne a prawem międzynarodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania dynamiki i genezy aktualnych kryzysów humanitarnych; zdolność do postrzegania norm prawa humanitarne w szerokim kontekście standardów międzynarodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

I.9. Komunikacja społeczna

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi zjawiskami i procesami komunikacyjnego oddziaływania nadawców na grupy docelowe w przestrzeni publicznej; uświadomienie mechanizmów wpływu mediów na audytoria i socjotechnik oddziaływania społecznego; uwrażliwienie na antropologiczne i aksjologiczne aspekty komunikowania w obliczu dominacji psychologii neobehawioralnej w podejściu do komunikacji społecznej; przeciwstawienie współczesnym tendencjom agresji językowej postawy personalistycznej (dialogicznej) w komunikowaniu.

Treści merytoryczne: (wykład): informacja i perswazja w komunikacji społecznej; wpływ mediów na kształtowanie opinii publicznej; kreowanie i promowanie wizerunku medialnego; komunikowanie organizacji w sytuacjach kryzysowych; znaczenie retoryki i aksjologii w osiąganiu efektu perswazyjnego w komunikowaniu;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): rozróżnianie etycznych i nieetycznych przejawów komunikacji społecznej; analiza istoty oraz przejawów: informowania, perswadowania, manipulowania, agitacji, indoktrynacji, demagogii; analiza; nabywanie kompetencji retorycznych; nabywanie sprawności konfrontowania się z nadawcami erystycznymi; nabywanie umiejętności posługiwania się konwencjami i gatunkami tekstowymi w komunikacji medialnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kryteria skuteczności komunikowania społecznego; zjawiska i metody komunikacyjnego oddziaływania nadawców na grupy docelowe w przestrzeni publicznej; sposoby rozwiązywania konfliktów drogą negocjacji; taktyki i techniki negocjacyjne.

Umiejętności (potrafi): odnajdować, analizować i interpretować teksty źródłowe; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla studiowanego kierunku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego komunikowania się w mowie i piśmie w różnych sytuacjach zawodowych, dzielenia się informacjami i poglądami z zachowaniem zasad i norm etycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

I.10. Sztuka negocjacji

Cel kształcenia: wykształcenie umiejętności negocjacyjnych oraz sprawności perswazyjnego argumentowania w procesie dyskusji negocjacyjnych; opanowanie etycznych technik negocjacyjnych.

Treści merytoryczne: (wykład): koncepcje konfliktu; negocjacje jako sposób likwidowania sytuacji problemowych, konfliktowych, kryzysowych; psychologiczne i etyczne kryteria osiągnięcia celu negocjacyjnego;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): przygotowanie negocjatora, audyt przedmiotu negocjacji; etapy procesu negocjacyjnego; taktyki negocjowania; postawy i role negocjacyjne; techniki negocjacyjne; studia przypadków; analiza przedmiotów negocjacji, przyjętych taktyk oraz zastosowanych technik; inscenizacje negocjacyjne w formie dramy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zjawiska i metody komunikacyjnego oddziaływania nadawców na grupy docelowe w przestrzeni publicznej; sposoby rozwiązywania konfliktów drogą negocjacji; taktyki i techniki negocjacyjne.

Umiejętności (potrafi): dostosować dobór technik argumentacyjnych do etapu negocjacji; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego posługiwania się etycznymi technikami negocjacji; stałego dokształcania i rozwoju; dostrzegania różnic kulturowych w stosunkach międzynarodowych; otwarcia na kontakty międzykulturowe.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

II.1. Strategiczne problemy współczesnego świata

Cel kształcenia: przybliżenie zagadnień związanych ze strategicznymi problemami współczesnego świata, ich genezą, cechami, znaczeniem międzynarodowym.

Treści merytoryczne: (wykład): strategiczne problemy współczesności – ich cechy i katalogi. Specyfika głównych problemów współczesnego świata, geneza problemów, rozwój badań nad kwestiami globalnymi. Międzynarodowy ład polityczny. Przeobrażenia w procesach

światowych i regionalnych z przełomu lat 80-tych i 90-tych. Procesy dezintegracji i integracji. Pokój i bezpieczeństwo we współczesnym świecie. Konflikty zbrojne jako problem międzynarodowy. Kwestia zbrojeń i rozbrojenia;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): najważniejsze procesy demograficzne, wpływ czynnika demograficznego na środowisko międzynarodowe. Kwestia żywnościowa i surowcowa we współczesnym świecie. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego. Zmiany klimatu wywołane przez człowieka. Różnice kulturowe i ich wpływ na stosunki międzynarodowe. Rola czynnika religijnego we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Dysproporcje rozwojowe między Północą a Południem. Terroryzm międzynarodowy. Prawa człowieka i demokracja w stosunkach międzynarodowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe strategiczne problemy współczesnego świata, ich genezę, cechy i znaczenie międzynarodowe. Istotę i specyfikę podstawowych problemów cywilizacyjnych: pokój i bezpieczeństwo, konflikty zbrojne, terroryzm, procesy demograficzne, prawa człowieka i demokracja, kwestia żywnościowa i surowcowa, zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, zmiany klimatu wywołane przez człowieka, dysproporcje rozwojowe między Północą a Południem.

Umiejętności (potrafi): analizować problemy strategiczne współczesnego świata, określać specyfikę podstawowych problemów cywilizacyjnych; dokonywać porównań katalogów problemów strategicznych różnych części świata; wskazywać genezę i cechy kluczowych zagrożeń cywilizacyjnych; formułować opinie dotyczące globalnych zagadnień demograficznych, ekonomicznych, konfliktów zbrojnych, kwestii bezpieczeństwa, problemów ekologicznych, zmian klimatycznych, terroryzmu międzynarodowego, praw człowieka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania dynamiki i genezy problemów współczesnego świata; krytycznego odbioru zjawisk znamienych dla strategicznych kwestii cywilizacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.2. Podstawy strategii

Cel kształcenia: zapoznanie ze strategią polityczno - militarną, jako nauką o używaniu metod siłowych (bezpośrednio lub pośrednio) w celu realizacji interesów politycznych. Kształtowanie myślenia strategicznego, które nabiera nowego znaczenia nie tylko z powodu podejścia interdyscyplinarnego, ale również zachodzącej rewolucji informatycznej. Zapoznanie ze złożonością problematyki planowania strategicznego które nie pozwala patrzeć jednosektorowo i determinuje potrzebę posiadania wiedzy, z co najmniej kilku podstawowych dziedzin nauki.

Treści merytoryczne (wykład): ewolucja pojęcia strategia na przestrzeni dziejów. Współczesny kontekst rozumienia pojęcia strategia. Pojęcie i ewolucja pojęcia: „wielka strategia” – służąca osiągnięciu celów politycznych; działania w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego i społecznego rozwoju danego państwa; „strategia polityki bezpieczeństwa” – zapoznanie z zadaniami osiągnięcia celów bezpieczeństwa; „strategia polityki zagranicznej” – zapoznanie z stymulowaniem innych państw lub organizacji międzynarodowych do działań sprzyjających realizacji celów polityki zagranicznej; „strategia ekonomiczna” – zapoznanie z osiągnięciami celów ekonomicznych; „strategia wojenna”. Zapoznanie z wykorzystaniem sił zbrojnych i celów militarnych dla zapewnieniu bezpieczeństwa;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): zapoznanie z źródłami pojęcia strategia. Analiza podstawowych założeń Strategii Obronności RP wynikające z wartości i zasad zapisanych w Konstytucji RP oraz z wytycznych przyjętych w narodowych dokumentach strategicznych, w tym w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP. Zapoznanie z strategią bezpieczeństwa wybranych państw europejskich. Ocena realności wystąpienia konfliktów zbrojnych

i zdolności obronnych RP, jako wypadkowej potrzeb narodowych i zobowiązań sojusznicych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu strategię polityczno-militarną państw w celu realizacji interesów politycznych; potrzebę podejścia interdyscyplinarnego w kształtowaniu myślenia strategicznego, terminologię i metodologię planowania strategicznego.

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy strategiczne, dobierać metody i narzędzia rozwiązania wybranych problemów strategicznych, syntetyzować różne idee i punkty widzenia z wykorzystaniem wiedzy z dyscyplin nauki właściwych dla myślenia strategicznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego spostrzegania i klasyfikowania problemów strategicznych; krytycznej oceny strategii politycznej i militarnej wybranych państw; formułowania diagnoz dotyczących różnych kategorii strategii; stałego kształcenia i rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.3. Strategia bezpieczeństwa Imperium Romanum

Cel kształcenia: prezentacja i analiza struktury Imperium Romanum pod kątem przeobrażeń społecznych, ekonomicznych i kulturowych, wpływających na kształtowanie formacji wojskowej i mających bezpośredni wpływ na wypracowanie mechanizmu obronności; zapoznanie z problematyką obronności rzymskiego imperium poprzez analizę poszczególnych egzemplifikacji – konkretnych rozwiązań dotyczących obronności, które miały swoje długofalowe zastosowanie strategiczne.

Treści merytoryczne: zapoznanie z problematyką granic i obronności Imperium Romanum w okresie III w. p.n.e. - V w. n.e. Przedstawienie ewolucji rzymskich rozwiązań służących obronności granic. Analiza czynników warunkujących rzymską ekspansję i mechanizmy ekspansji, zwłaszcza formacji wojskowych odpowiedzialnych za utrzymanie rzymskich zdobyczy terytorialnych. Realizacja celów obronnych Imperium Romanum w aspekcie ekonomicznym i społecznym. Słabości rzymskiego systemu obronnego i sytuacje, które doprowadziły do spektakularnego upadku zachodniej części Imperium Romanum w roku 476 n.e.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu specyfikę strategii bezpieczeństwa Imperium Romanum; czynniki warunkujące mechanizmy ekspansji; całokształt strategii rzymskiej w okresie III w. p.n.e. – V w. n.e.

Umiejętności (potrafi): analizować kompleksowo czynniki wpływające na kształtowanie się strategii rzymskiej; analizować mechanizmy ekspansji Imperium Romanum; syntetyzować różne problemy związane z problematyką strategii polityczno-militarno-obronnej Imperium Romanum.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności; rozumienia potrzeby samokształcenia i dalszego rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II.4. Siły zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej

Cel kształcenia: szczegółowe zapoznanie z organizacją i współczesnymi wyzwaniami związanymi z funkcjonowaniem sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Treści merytoryczne: Polskie Siły Zbrojne w XX w. - organizacja, wyzwania, doświadczenia; Wojska lądowe RP - organizacja, kadry, uzbrojenie; Siły Powietrzne RP - organizacja, kadry, uzbrojenie; Marynarka Wojenna RP - organizacja, kadry, uzbrojenie; Siły Specjalne RP - organizacja, kadry, uzbrojenie; Szkolnictwo wojskowe w Polsce w XX i XXI w. - kadra, doświadczenia, kierunki badań; Polski Wywiad i kontrwywiad wojskowy w XXI w. - zadania, organizacja, podstawy prawne; Wojewódzkie Sztaby Wojskowe, Wojskowe Komendy Uzupelnień - rola i zadania we współczesnym Wojsku Polskim; Doświadczenia

bojowe polskich sił zbrojnych w XXI wieku; Wojsko Polskie na Warmii i Mazurach - wczoraj i dziś.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu geostrategiczne wyzwania dla Polski i role w ich zabezpieczeniu jaka odgrywają współczesne siły zbrojne RP; czynniki warunkujące organizację wojsk RP; zagadnienia związane ze szkoleniem kadr wojskowych; wyzwania stojące przed Polskimi Siłami Zbrojnymi w świetle aktualnej sytuacji geopolitycznej.

Umiejętności (potrafi): analizować problemy dotyczące Polskich Sił Zbrojnych; posługiwać się właściwą terminologią z zakresu obronności państwa; brać udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa i obronności Polski; formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z obszaru funkcjonowania sił zbrojnych RP.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podnoszenia kompetencji zawodowych i pogłębiania wiedzy w zakresie funkcjonowania sił zbrojnych RP.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.5. Myślenie i działanie projektowe

Cel kształcenia: zapoznanie słuchaczy ze specyfiką myślenia i działania projektowego oraz metod i technik wspierających kreatywne działanie i współpracę. Zajęcia dostarczają uczestnikom wiedzy oraz pomagają ćwiczyć umiejętności przydatne w zarządzaniu projektami.

Treści merytoryczne: obejmują praktyczną realizację projektu zgodnie z metodyką Design Thinking, teoretyczne konteksty działania i myślenia projektowego. Treść zajęć koncentruje się na dostarczeniu wiedzy pomocnej w przełamywaniu schematów myślenia i działania związanych z realizacją kreatywnych przedsięwzięć oraz przekazaniu umiejętności związanych z realizacją własnych planów w zaprojektowany sposób; treści obejmują również problematykę planowania pracy projektowej, analizę ryzyka i określania potrzebnych zasobów, budowanie harmonogramów, rozwiązywania problemów oraz zarządzania czasem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu teorie oraz zaawansowaną metodologię i terminologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów; zasady myślenia i działania projektowego; zasady realizacji kreatywnych przedsięwzięć; zasady zarządzania czasem.

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania, syntetyzować różne idee i punkty widzenia z wykorzystaniem wiedzy z dyscyplin nauki właściwych dla kierunku studiów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny własnej wiedzy i doskonalenia umiejętności z zakresu działania projektowego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.6. Gry strategiczne

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami osiągnięcia długofalowych celów strategicznych za pomocą zaplanowanej i skutecznie zrealizowanej serii kroków taktycznych uwzględniających dynamicznie zmieniające się zasoby i warunki otoczenia; kalkulowania i modyfikowania swoich posunięć oraz podejmowania współpracy w ramach grupy mającej ten sam cel strategiczny.

Treści merytoryczne: zapoznanie z zasadami planowania i interaktywnego modyfikowania strategii osiągnięcia zamierzonych celów na przykładzie wybranych komputerowych gier strategicznych. Uwzględnione zostaną aplikacje wymagające od uczestników umiejętności przewidywania realności osiągnięcia zamierzonego celu w zależności od synergicznego efektu zastosowanych środków, działań i zasobów. Odbywać się to będzie na poziomie indywidualnym, pracy w ramach grupy oraz kierowania grupą.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historyczne, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania życia współczesnego świata, zagrożenia dla bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, krajowym, europejskim i światowym. Metody modelowania i symulacji z wykorzystaniem teorii gier.

Umiejętności (potrafi): formułować, śledzić i prognozować przebieg zjawisk i procesów społeczno-politycznych zachodzących we współczesnym świecie, analizować je i modelować wykorzystując warsztat projektanta gier; posługiwać się zaawansowanymi metodami, technikami i narzędziami informatycznymi, myśleć strategicznie i spoglądać w przyszłość w celu zapobieżenia pojawiającym się zagrożeniom.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w sytuacjach wymagających rozwiązywania problemów praktycznych i poznawczych, uczestniczenia w dyskusjach i dzielenia się wiedzą z osobami zainteresowanymi spoza grona fachowców; stałego kształcenia i rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

III.1. Polistrategia Polski

Cel kształcenia: kształtowanie świadomości intelektualnej wielowątkowego zjawiska jakim jest polistrategia Polski. Przygotowanie do aktywności w życiu politycznym kraju. Zaznajomienie z zasadami współczesnych uwarunkowań strategicznych Polski. Kreowanie otwartych poglądów na geopolitykę wpływającą na losy państw i narodów.

Treści merytoryczne: syntetyczne zestawienie czynników wpływających na bezpieczeństwo państwa polskiego w wymiarze całościowym, czyli bezpieczeństwa gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturalnego, przedstawienie wielowątkowego zjawiska polityczno-gospodarczo-kulturalnego jakim jest polistrategia Polski.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę, dotyczącą istoty polistrategii państw i narodów; powiązanie obszarów tworzących system polistrategii państw; czynniki kształtujące polistrategię, zarówno w ujęciu szczegółowym (strategie sektorowo-branżowe) jak i ogólne. Rolę czynników kształtujących polistrategię w ramach poszczególnych polityk państw i narodów w obrębie systemu stosunków międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień polistrategii Polski; wykorzystywać wiedzę historyczną, politologiczną, wojskoznawczą oraz z zakresu stosunków międzynarodowych w dyskusji dotyczącej polistrategii Polski i innych państw; dokonywać porównań polistrategii wybranych krajów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych i praktycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w życiu politycznym państwa; uczestniczenia w życiu społecznym oraz popularyzacji wiedzy; uczestniczenia w działaniach na rzecz jednostek oraz środowiska społecznego i interesu publicznego; rozpoznawania specyfiki danego środowiska społecznego i podejmowania przedsiębiorczych działań na rzecz jego dobra.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.2. Przemoc i zagrożenia militarne we współczesnym świecie

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką podłoża i przyczyn istniejących zagrożeń oraz przemocy w życiu międzynarodowym a także w sytuacji wewnętrznej państw; kształtowanie świadomości intelektualnej w zakresie sposobów przeciwdziałania zagrożeniom militarnym i niemilitarnym; rozwijanie umiejętności śledzenia kontroli nad systemami broni oraz innymi zagrożeniami w życiu społecznym państw i narodów.

Treści merytoryczne: źródła kryzysów polityczno-militarnych – podłoże polityczne, społeczne, ekonomiczne, etniczne, religijne. Zagrożenia militarne w stosunkach międzynarodowych. Formy zagrożeń militarnych: blokada militarna, prowokacja militarna,

szantaż, militarny incydent graniczny, ograniczone użycie środków przemocy zbrojnej, napaść zbrojna grup nieformalnych, konflikt lokalny, konflikt między państwami, dywersje militarne, demonstracja siły. Cyberzagrożenia i wojny hybrydowe. Zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne. Zagrożenia polityczne, wymiaru ludzkości, ekonomiczne, socjalne i ekologiczne. Przyczyny, przebieg i skutki konfliktów zbrojnych w Jugosławii, na Kaukazie, w Azji Środkowej latach 1991-2014. Konflikt zbrojny na wschodzie Ukrainy w Donbasie – specyfika, cechy i rozmach. Możliwości wybuchów konfliktów i innych regionach świata. Afryka – najbardziej konfliktogenny region świata. Zagrożenia militarne ze strony ugrupowań terrorystycznych. Państwo Islamskie i inne organizacje terrorystyczne. Formy i kierunki działalności organizacji międzynarodowych (m. in. OBWE, ONZ, UE, NATO, WNP) czuwających nad zmniejszeniem zagrożeń militarnych i wzrostu bezpieczeństwa. Siły militarne – broń konwencjonalna i broń masowego rażenia (nuklearna, biologiczna chemiczna i radiologiczna). Problem kontroli i redukcji broni atomowej we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Stosunki USA i FR w dziedzinie wyścigu zbrojeń i rozbrojenia. Wzrost liczby państw posiadających broń atomową. Kontrola nad siłami zbrojnymi i planowaniem obronnym; tolerancja dla sił nieposłusznych konstytucyjnie ustanowionym władzom nadmierna rozbudowa sił zbrojnych, która może naruszać regionalną lub subregionalną równowagę sił obecność obcych wojsk bez zgody władz państwa przyjmującego. Programy atomowe Korei Północnej, Iranu. Rozpowszechnienie technologii zbrojeniowej i możliwości jej zapobiegania oraz nielegalny transfer materiałów i technologii podwójnego zastosowania. Zagrożenia niemilitarne (klęski żywiołowe, epidemie, zmiany klimatyczne itp.) jak i negatywne skutki działalności ludzkiej (katastrofy techniczne, dewastacja środowiska naturalnego, upadek moralności, bezrobocie, trujące środki chemiczne, środki promieniotwórcze, terroryzm, narkotyki, przestępczość, nielegalna migracja itp.). Obrona cywilna. Ochrona i ratownictwo ludności, substancji materialnej i środowiska przed zagrożeniami niemilitarnymi. Użycie sił zbrojnych państwa do przeciwdziałania zagrożeniom niemilitarnym i usuwania ich skutków. Militarne i niemilitarne, pośrednie i bezpośrednie zagrożenia bezpieczeństwa Polski – ich przejawy i sposoby neutralizowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fakty dotyczące podłoża i przyczyn istniejących zagrożeń oraz przemocy w życiu międzynarodowym i wewnętrznym państw, stosowanych w nich środków, technik i strategii; sposoby przeciwdziałania zagrożeniom militarnym i niemilitarnym; zasady kontroli nad systemami broni oraz innymi zagrożeniami w życiu społecznym państw i narodów.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień w obszarze zagrożeń oraz przemocy w życiu międzynarodowym i wewnętrznym państw; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi zagrożeniami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi; formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące zagadnień zagrożeń militarnych i przemocy we współczesnym świecie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do: świadomego interpretowania zachodzących przemian we współczesnym świecie i właściwej ich oceny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.3. Źródła myśli strategicznej

Cel kształcenia: zapoznanie z ewolucją myśli strategicznej – od starożytności do końca zimnej wojny: okres klasyczny (Sun Zu, Ksenofont, Juliusz Cezar, Maurycy); okres nowożytny (Machiavelli, de Montecúccoli, Lloyd); okres XIX w. (von Clausewitz, Jomini, von Moltke); epoka nuklearna (Brodie, Beaufre, Liddell Hart). Przedstawienie ewolucji sztuki wojennej, jej poziomów, od czasów najdawniejszych do XXI w. Analiza wybranych przykładów działań w skali taktycznej, operacyjnej i strategicznej.

Treści merytoryczne: syntetyczna prezentacja myśli strategicznej na przestrzeni dziejowej od starożytności do czasów współczesnych (m.in. przedmiotem zajęć będzie omówienie

koncepcji strategii militarnej i politycznej Sun Zu, Tukidydesa, Polibiusza, Machiavellego, Clauswitza, Arona); geneza myśli strategiczne oraz główne nurty i jej reprezentanci w starożytności (zagadnienia: narodziny myśli strategicznej; charakterystyka dorobku starochińskiej myśli strategicznej; dorobek myśli strategicznej w starożytnej Grecji; myśl strategiczna Imperium Rzymskiego; wkład teoretyków Cesarstwa Bizantyjskiego w rozwój myśli strategicznej); myśl strategiczna epoki odrodzenia i oświecenia (zagadnienia: dorobek zachodnioeuropejskiej myśli strategicznej XV – XVI w.; główne tendencje rozwojowe europejskiej myśli strategicznej XVII w.; myśl strategiczna epoki oświecenia.); myśl strategiczna od XIX w. do wybuchu pierwszej wojny światowej (zagadnienia: charakterystyka pruskiej (niemieckiej) myśli strategicznej; dorobek francuskiej myśli strategicznej; teoria wojny partyzanckiej); kierunki rozwoju myśli strategicznej okresu międzywojennego (1918-1939) myśl strategiczna oraz doktryny militarne okresu „zimnej wojny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę dotyczącą istoty myśli strategicznej w przestrzeni dziejowej; stan i synergię procesów politycznych, społecznych i ekonomicznych kształtujących geostrategię, politykę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego we współczesnym świecie i w przeszłości; terminologię państw i narodów w obrębie systemu stosunków międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień strategii podmiotów międzynarodowych w przeszłości; wykorzystywać wiedzę historyczną, politologiczną, wojskoznawczą oraz z zakresu stosunków międzynarodowych w dyskusji dotyczącej problemów strategicznych poszczególnych państw; dokonywać porównań strategii wybranych krajów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych i praktycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w życiu zawodowym; uczestniczenia w życiu społecznym oraz popularyzacji wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.4. Prognozowanie i symulacje międzynarodowe

Cel kształcenia: zapoznanie z terminologią i głównymi nurtami z zakresu prognozowania i symulacji międzynarodowych, planowaniem międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych, metodami prognozowania stosunków międzynarodowych, modelami pomiaru potęgi państwa oraz modelami układu stosunków międzynarodowych.

Treści merytoryczne: prognostyka międzynarodowa – pojęcie, klasyfikacja, metody, techniki. Prognozowanie a planowanie polityki zagranicznej państwa. Prognozowanie i planowanie międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych. Metody prognozowania stosunków międzynarodowych. Modelowanie i pomiar w prognozowaniu i planowaniu stosunków międzynarodowych. Modele pomiaru potęgi państwa jako podstawa identyfikacji i oceny układu sił. Modele układu stosunków międzynarodowych – ich dynamika i logika.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę z zakresu prognozowania i symulacji międzynarodowych; poszczególne metody prognozowania stosunków międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): analizować mechanizmy prognozowania w stosunkach międzynarodowych; samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; wykorzystywać metody i narzędzia prognostyczne w obszarze stosunków międzynarodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w pracy zawodowej; stałego kształcenia i rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.5. Zagrożenia międzynarodowych rynków finansowych i towarowych

Cel kształcenia: poprawne rozumienie istoty, znaczenia i zagrożeń związanych z problematyką międzynarodowego rynku finansowego i towarowego oraz praktyczna analiza

podstawowych zagadnień związanych z dziedziną finansów międzynarodowych i handlu zagranicznego.

Treści merytoryczne: zagadnienia z zakresu międzynarodowego rynku finansowego w tym: międzynarodowego rynku pieniężnego, kapitałowego i walutowego, rynek pochodnych instrumentów finansowych, jak również wycenę podstawowych instrumentów finansowych a także współczesne zasady prowadzenia handlu zagranicznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę z zakresu międzynarodowych rynków finansowych i handlowych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk; w zaawansowanym stopniu wiedzę dotyczącą metodologii i zasad funkcjonowania: współczesnego międzynarodowego rynku pieniężnego, kapitałowego i walutowego oraz systemów międzynarodowych rozliczeń; problematykę z zakresu pozyskiwania kapitału na rynkach międzynarodowych; zagrożenia wynikające z niestabilności systemów finansowych i konsekwencje jakie z tego faktu wynikają.

Umiejętności (potrafi): analizować zjawiska finansowe w skali międzynarodowej; prawidłowo interpretować a dzięki zdobytej wiedzy teoretycznej pozyskiwać dane do analizowania konkretnych globalnych procesów i zjawisk ekonomicznych; analizować przyczyny i przebieg konkretnych międzynarodowych procesów i zjawisk finansowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w pracy zawodowej; stałego kształcenia i rozwoju; wykazywania niezależności poglądów i myśli.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.6. Zagrożenia społeczne współczesnego świata

Cel kształcenia: analiza zagrożeń społecznych współczesnego świata. Charakterystyka zagrożeń społecznych; rozpoznanie zagrożeń społecznych; wskazanie diagnozy i skutków oddziaływania zagrożeń społecznych we współczesnym świecie; ocena zagrożeń społecznych współczesnego świata zagranicznego.

Treści merytoryczne: najważniejsze problemy społeczne współczesnego świata; wskazanie źródeł zagrożeń; charakterystyka oraz możliwe konsekwencje źródeł współczesnego świata: głód i niedożywienie we współczesnym świecie, współczesne choroby, uzależnienia i ich konsekwencje, bezrobocie – przyczyny i skutki zjawiska, wykluczenie społeczne we współczesnym świecie, nierówność społeczna – przyczyny i konsekwencje, dehumanizacja więzi ludzkich – przyczyny i skutki, dezorientacja w świecie wartości i norm, klęski żywiołowe – przyczyny i konsekwencje, problemy ekologiczne – przyczyny i skutki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu zagrożeń społecznych współczesnego świata.

Umiejętności (potrafi): identyfikować, analizować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy społeczne związane z zagrożeniami społecznymi współczesnego świata.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): efektywnego planowania i organizacji własnej pracy; wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku; krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności; rozumienia potrzeby samokształcenia i dalszego rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.7. Konflikty zbrojne we współczesnym świecie

Cel kształcenia: zaznajomienie z wybranymi współczesnymi konfliktami zbrojnymi. Ukazanie ich przyczyn, przebiegu i skutków. Analiza operacji i bitew. Ukazanie organizacji sił zbrojnych stron uczestniczących w konfliktach, zmian w zakresie uzbrojenia, taktyki i strategii, panowaniu, rozpoznaniu i kierowaniu walką. Teoria i praktyka wojny.

Treści merytoryczne: wyjaśnienie pojęcia konflikt zbrojny, klasyfikacja i ewolucja w przeciągu kilkudziesięciu lat po zakończeniu II wojny światowej. Charakterystyka wybranych konfliktów zbrojnych w świecie od lat pięćdziesiątych XX wieku do drugiej dekady XXI wieku. Przy ich wyborze uwzględniono m.in. skalę i znaczenie wynikające

z racji zastosowania innowacji na polu uzbrojenia, strategii, taktyki, a także następstw w sferze politycznej i militarnej. Wprowadzono biografie wybitnych polityków, wojskowych i charakterystykę sił zbrojnych. Wśród omawianych konfliktów znajdują się m.in. wojna koreańska, wojna wietnamska, wojny w Zatoce Perskiej (także iracko-irańska), wojny arabsko izraelskie, wojna w byłej Jugosławii, wojny czeczeńskie, wojna gruzińsko rosyjska, wojna syryjska i z państwem islamskim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę współczesnych konfliktów zbrojnych; główne wydarzenia, postacie, rodzaje uzbrojenia; relacje i zależności między przeszłością a aktualnymi wydarzeniami międzynarodowymi.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; samodzielnie zdobywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny; posługiwać się terminologią fachową i wykorzystywać posiadaną wiedzę; formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z obszaru.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki współczesnych konfliktów zbrojnych; podejmowania współpracy z innymi osobami.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.8. Wojny przyszłości

Cel kształcenia: zaznajomienie z uwarunkowaniami współczesnych konfliktów zbrojnych i ich wpływem na kierunki rozwoju instrumentów walki oraz prowadzenia wojen w przyszłości. Szukanie odpowiedzi związanych z wyzwaniem, jakim jest niekontrolowany rozwój różnych technologii wojennych na współczesnych polach walki w tym tych najnowszych - w sieci.

Treści merytoryczne: dyskusja poświęcona współczesnym, oraz przyszłym systemom walki i uzbrojenia. Charakterystyka i działanie bezzałogowych platform bojowych, platformy bojowe, broń wiązkowa, broń mikrofalowa, działa elektromagnetyczne i robotyzacja pola walki. Charakterystyka przyszłych wojen. Zmieniające się narzędzia walki i ich wpływ na siły zbrojne i toczone przez nie konflikty. Zdefiniowanie wojny przyszłości jako starcia bez tradycyjnego pola bitwy. Analiza przyszłych wojen jako trudno rozpoznawalnego starcia, z udziałem (nieprzygotowanych) społeczeństw, gospodarek, sfery informacyjnej i tożsamościowej, stawiającej sobie za cel poszczególnych ludzi i instytucje, w mniejszym stopniu zajmowanie terytorium.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę współczesnych konfliktów zbrojnych i ich wpływ na kierunki rozwoju instrumentów walki oraz prowadzenia wojen w przyszłości; w pogłębionym stopniu czynniki ewolucji i perspektywy przemian środowiska międzynarodowego i relacji pomiędzy uczestnikami stosunków międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu studiowanego kierunku; formułować prognozy polityczne w oparciu o posiadaną wiedzę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy samodzielnej i w grupie; osiągania prawidłowych wyników; uczenia się przez całe życie oraz współpracy ze specjalistami innych dziedzin.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.9. Zarządzanie kryzysowe

Cel kształcenia: zapoznanie z systemem zarządzania kryzysowego, z organami władzy publicznej i instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w zakresie zarządzania

kryzysowego, z procedurami zarządzania kryzysowego, zrozumienie znaczenia kooperacji i współpracy między podmiotami odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe.

Treści merytoryczne (wykład): teoretyczne aspekty kryzysu i sytuacji kryzysowej; kategorie i rodzaje zagrożeń; klęski żywiołowe i ich skutki dla ludności, mienia prywatnego, państwowego i środowiska naturalnego; podstawy prawne organizacji zarządzania kryzysowego w Polsce i krajach Unii Europejskiej; struktura systemu zarządzania kryzysowego w RP- szczebel centralny, szczebel województwa, szczebel powiatu i gminy; planowanie kryzysowe w jednostkach administracji publicznej: - plan reagowania kryzysowego na szczeblu województwa gminy/powiatu;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): działalność organów administracji publicznej w zakresie zarządzania kryzysowego; działania służb ratowniczych na wszelkie zdarzenia - zagrażające zdrowiu i życiu obywateli lub środowisku; infrastruktura krytyczna – systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli; fazy zarządzania kryzysowego; plan zarządzania kryzysowego; analiza przypadku sytuacji kryzysowej; zapoznanie się pracą centrów zarządzania kryzysowego na poziomie województwa i powiatu/gminy

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, definiuje zagrożenia dla bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, rozpoznaje sposoby przeciwdziałania kryzysom w skali województwa i państwa.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się normami prawnymi w sytuacji rozwiązywania problemów z zakresu sytuacji kryzysowych, myśleć strategicznie i spoglądać w przyszłość w celu zapobieżenia pojawiającym się zagrożeniom.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji personalnych, społecznych oraz fachowych w rozwiązywaniu i zapobieganiu sytuacjom kryzysowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.10. Strategiczne problemy ochrony granic państwowych

Cel kształcenia: uświadomienie roli i znaczenia granicy państwowej w zachowaniu ciągłości i trwałości państwa; zaznajomienie z problematyką systemu ochrony granic Polski i państw Unii Europejskiej oraz strefy Schengen; zdobycie wiedzy o służbach ochrony granicy państwowej w Polsce i krajach Unii Europejskiej; zrozumienie wpływu czynników politycznych, społecznych, gospodarczych na system ochrony granicy państwowej; poznanie elementów systemu ochrony granic państwa polskiego i Unii Europejskiej; zrozumienie roli granicy zewnętrznej Unii Europejskiej i społecznych skutków liberalizacji przepisów przekraczania granicy państwowej; kształtowanie postaw bezpieczeństwa w przemieszczaniu się osób przez granice państwowe; rozumienie roli różnorodnych przejść granicznych w ruchu międzynarodowym

Treści merytoryczne (wykład): definicje i pojecie granicy państwowej (lądowe, morskie, w przestrzeni powietrznej), pojęcie granicy wewnętrznej i granicy zewnętrznej; terytorium państwa a system ochrony granicy; zagadnienia teoretyczne o systemie ochrony granicy państwowej; kształtowanie się systemu ochrony granic Polski na przestrzeni dziejów (w okresie piastowskim, jagiellońskim, okres wolnych elekcji, Księstwa Warszawskiego, Królestwa Polskiego); system ochrony granic II Rzeczypospolitej (1918-1939) i Polski ludowej 1945-1989; przemiany systemu ochrony granic w latach 1989-2007; wpływ stosunków politycznych i granicznych z państwami sąsiedzkimi na system ochrony granicy; służby ochrony granic Polski i Unii Europejskiej, Agencja Fronteks w ochronie granic państw strefy Schengen; ochrona granic morskich państw Unii Europejskiej; ochrona i kontrola granicy; integracja Polski z Unią Europejską a system ochrony i kontroli granicy; politycy,

instytucje państwowe w budowie systemu ochrony granic w strefie Schengen i Unii Europejskiej; zagrożenia dla systemu ochrony granic we współczesnej Europie.

Treści merytoryczne (ćwiczenia): bezpieczeństwo i ochrona granic państwowych; międzynarodowy ruch graniczny; międzynarodowe umowy graniczne dotyczące ochrony granicy o ruchu osobowym, kolejowym; liberalizacja przepisów międzynarodowego ruchu granicznego obszaru Schengen; Przepisy Traktatu i Konwencji Wykonawczej Schengen; status prawny cudzoziemców w Polsce i w krajach Unii Europejskiej; cudzoziemcy uchodźcy, azylianci na terytorium strefy Schengen, ośrodki dla cudzoziemców w Polsce; przekraczanie granic zewnętrznych i wewnętrznych strefy Schengen; dokumenty przekraczania granic państwowych w międzynarodowym ruchu osobowym; paszport, wiza; system VIS i system SIS w ochronie granicy państwowej strefy Schengen; graniczne przejścia kontrolne (lotnicze, drogowe, morskie, kolejowe, małego ruchu granicznego); organy kontroli granicznej w strefie Schengen; międzynarodowa przestępczość graniczna (narkotyki, handel ludźmi, handel bronią); współpraca służb ochrony granicy państw Unii Europejskiej

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę dotyczącą ochrony granic strefy Schengen i państw Unii Europejskiej; geostrategiczne wyzwania dla Polski, Europy i świata.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny analizować problemy zagrożeń dla państw strefy Schengen; wykorzystywać wiedzę historyczną, politologiczną, wojskoznawczą oraz z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy kryzysów migracyjnych; wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu strategii ochrony granic.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego kształcenia i rozwoju; udziału w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa i obronności granic; podejmowania współpracy z innymi osobami, właściwie dobierając tematykę, metody i cele działań.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.11. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi założeniami bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.

Treści merytoryczne: wprowadzenie do ochrony informacji; modele ochrony informacji; zarządzanie ryzykiem; dokumentowanie systemu ochrony informacji; badanie i ocena stanu ochrony informacji; standardy i normy bezpieczeństwa informacyjnego; polityka informowania - oddziaływanie przekazem informacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni; stan i synergię procesów politycznych, społecznych i ekonomicznych kształtujących geostrategię, politykę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego we współczesnym świecie i w przyszłości ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa informacyjnego.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu studiowanego kierunku; formułować, oceniać oraz przedstawiać tezy i opinie na podstawie różnych źródeł; prowadzić i analizować zagadnienia specjalistyczne, w tym w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego, systemów obronności, geostrategii, współczesnych zagrożeń globalnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego doskonalenia wiedzy i umiejętności, a także ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.12. Strategia obronna wybranych państw Europy

Cel kształcenia: charakterystyka strategii obronnych w wybranych państwach europejskich, analiza tych strategii. Przedstawienie polityki obronnej, omówienie ewolucji polityki obronnej, uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych polityki obronnej oraz analiza skutków i ocena polityki obronnej wybranych państw europejskich.

Treści merytoryczne: problematyka polityki obronnej wybranych państw europejskich w czasach współczesnych. Ewolucja polityki obronnej. Uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne polityki obronnej. Charakterystykę i przewidywane skutki polityki obronnej. Polityka obronna w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Włoszech. Wybrane przykłady polityki obronnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę o strategiach obronnych wybranych państw Europy oraz czynniki kształtujące strategie poszczególnych państw europejskich w przeszłości i współcześnie.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł dotyczące strategii obronnej wybranych państw; formułować na tej podstawie krytyczne sądy; wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu studiowanego kierunku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stałego kształcenia i rozwoju; doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności; brania udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki strategii obronnych wybranych państw europejskich.

Formy prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

III.13. Transformacja polityczno-ustrojowa wybranych państw świata

Cel kształcenia: przedstawienie głównych kierunków i specyfiki zachodzących przekształceń systemowych w krajach regionu w dziedzinie polityczno-ustrojowej, gospodarczej, społecznej oraz zewnątrzpolitycznej; ukazanie przyczyn sukcesów i niepowodzeń procesów transformacyjnych, a także pokazać rolę liderów politycznych w tym procesie.

Treści merytoryczne: kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego i demokratyzacja. Reformowanie systemów administracyjno-terytorialnych państw i decentralizacja. Wybór orientacji i kierunków polityki zagranicznej. Wspólnota Państw Niepodległych. Organizacja Ugody Bezpieczeństwa Kolektywnego (Pakt Taszkentski). Idea Eurazesu i jej realizacja. Jedyna Przestrzeń Gospodarcza i Sojusz Celny. Rosja i jej polityka wobec krajów „bliskiej zagranicy”. BRIKS. „Dyplomacja energetyczna”. Odrodzenia imperialnych zapędów FR. Rosyjskojęzyczna mniejszość w krajach postsowieckich. „Russkij Mir” jako nowa koncepcja polityki zagranicznej FR. Wstąpienie państw nadbałtyckich do NATO i UE. Polityka UE wobec krajów postsowieckich. Wschodnie Partnerstwo. Konflikty między państwowe i międzyetniczne. Wojny rosyjsko-czeczeńskie. Konflikt rosyjsko-gruziński i dezintegracja Gruzji. Problemy rosyjsko-ukraińskich stosunków. Naddniestrze i Górny Karabach, wojna rosyjsko-gruzińska 2008 r. Aneksja Krymu i agresja FR w Donbasie. Konflikty terytorialne, religijne i etniczne w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę polityczno-ustrojową wybranych państw; politykę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego we współczesnym świecie, rolę organizacji międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się warsztatem naukowym, dobierać odpowiednie metody i narzędzia do rozwiązywania konkretnych problemów badawczych; właściwie definiować i wyjaśniać pojęcia oraz zagadnienia z zakresu transformacji polityczno-ustrojowych

w wybranych państwach w ujęciu chronologicznym, merytorycznym i specjalistycznym; formułować w oparciu o wiedzę i umiejętności własne stanowisko dotyczące wybranych zagadnień.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kreatywnego opracowywania zagadnień dotyczących transformacji polityczno-ustrojowych w wybranych państwach, propagowania zdobytej wiedzy, ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.14. Misje wojskowe i humanitarne

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu uczestnictwa Polski w misjach wojskowych i humanitarnych, operacjach pokojowych pod auspicjami ONZ, NATO; przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w edukacji dla bezpieczeństwa; wdrażanie do systematycznego, samodzielnego śledzenia wydarzeń w kraju i na świecie w kontekście misji wojskowych i humanitarnych.

Treści merytoryczne (wykład): misje wojskowe, humanitarne i operacje pokojowe ONZ w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego; rola Polski i jej Sił Zbrojnych w prowadzeniu misji i operacji pokojowych ONZ; ochrona ludności cywilnej w obszarze operacji pokojowych; sytuacja dzieci przebywających w rejonie prowadzenia działań; uwarunkowania prawne prowadzenia misji wojskowych i humanitarnych; rola obserwatorów wojskowych w misjach pokojowych ONZ; wpływ doświadczeń z misji wojskowych i operacji pokojowych ONZ na rozwój Wojska Polskiego; charakter uczestnictwa PKW w misjach, operacjach pokojowych i humanitarnych;

Treści merytoryczne (ćwiczenia): operacje wojskowe, pokojowe - definicja, geneza, rodzaje misji wojskowych i humanitarnych; kształtowanie sylwetki żołnierza i dowódcy realizującego zadania w wielonarodowych strukturach; system szkolenia i przygotowania PKW do udziału w operacjach pokojowych; organizacja i realizacja zadań współpracy cywilnowojskowej; wzrost znaczenia świadomości kulturowej i jej wpływu na społeczny odbiór operacji; przygotowania rodzajów wojsk do realizacji zadań w ramach operacji pokojowych; rola i znaczenia stowarzyszeń kombatanckich w kształtowaniu morale i etosu żołnierza.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne zagadnienia z zakresu uczestnictwa Polski w misjach wojskowych, humanitarnych oraz operacjach pokojowych ONZ; prawne uwarunkowania misji NATO i ONZ; zakres kompetencji żołnierza realizujących misje wojskowe.

Umiejętności (potrafi): formułować wnioski oraz tworzyć prezentacje, analizować raporty z zakresu misji pokojowych i humanitarnych; prawidłowo posługiwać się aktami normatywnymi i pojęciami z zakresu misji wojskowych, pokojowych i humanitarnych; wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu uczestnictwa polskich żołnierzy w misjach NATO i ONZ.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego dokształcania i rozwoju; przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.15. Służby specjalne w stosunkach międzynarodowych

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi informacjami na temat współczesnych służb specjalnych i ich oddziaływania na stosunki międzynarodowe.

Treści merytoryczne: powstanie i organizacja polskich służb specjalnych, cywilnych i wojskowych w pierwszej połowie XX wieku (Oddział II, policja polityczna, wywiad organów Korpusu Ochrony Pogranicza) - wywiad polski w okresie II wojny światowej - służby specjalne PRL - współczesne służby cywilne i wojskowe (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Śledcze, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego) - amerykańskie służby specjalne (Centralna Agencja Wywiadowcza, Narodowa Agencja Bezpieczeństwa, Federalne Biuro

Śledcze) - brytyjskie służby specjalne (wywiad i kontrwywiad MI5-MI6, Scotland Yard) - francuskie służby specjalne (wywiad i kontrwywiad wojskowy Deuxieme Bureau, kontrwywiad cywilny Direction de la Surveillance du Territoire) - izraelskie służby specjalne (wywiad wojskowy AMAN, wywiad cywilny MOSAD, służba bezpieczeństwa Szin Bet).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia w ujęciu chronologicznym, merytorycznym i specjalistycznym w obszarach myśli wojskowej, sztuki wojennej, konfliktów zbrojnych, ochrony granic, systemu obronności i bezpieczeństwa państwa, służb i wojsk specjalnych; główne kierunki rozwoju badań, a zwłaszcza najnowsze osiągnięcia w zakresie studiowanego kierunku.

Umiejętności (potrafi): analizować, interpretować i stosować poprawnie terminy fachowe właściwe dla studiowanego kierunku; korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, itp. wyszukiwać i systematyzować informacje dotyczące służb specjalnych,

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji personalnych, społecznych oraz fachowych; aktywnego propagowania wiedzy w środowisku lokalnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.16. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa I

Cel kształcenia: kształcenie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych niezbędnych do powstania pracy dyplomowej, w tym: formułowania problemu badawczego, doboru odpowiedniej literatury i kwerendy źródeł, przestrzegania jakości merytorycznej oraz normy językowej, stylistycznej i gatunkowej tekstu naukowego; rozwój umiejętności prowadzenia własnych działań badawczych z wykorzystaniem istniejącej podbudowy teoretycznej.

Treści merytoryczne: zagadnienia ściśle związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy dyplomowej (magisterskiej): w I semestrze jest to wybór tematu i opracowanie konspektu pracy, opracowanie założeń metodologicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcionować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.17. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa II

Cel kształcenia: dalsze kształcenie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych oraz rozwiązywanie bardziej szczegółowych problemów, związanych z wybranym tematem pracy, a także rozwijanie umiejętności badawczych i pogłębienie wiedzy z wybranego zakresu, z wykorzystaniem stosownego aparatu metodologicznego.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy dyplomowej (magisterskiej): w II semestrze jest to przygotowanie rozdziału metodologicznego, dostosowanego do przedmiotu badań; kształtowanie listy lektur (bibliografii).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcionować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.18. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa III

Cel kształcenia: dalsze kształcenie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi pisemnych niezbędnych do powstania samodzielnej pracy dyplomowej; rozwiązywanie bardziej szczegółowych zagadnień badawczych, związanych z tematem pracy; umiejętności krytycznego i analitycznego podejścia do postawionych problemów badawczych.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy magisterskiej: powstają rozdziały analityczne pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szczegółowe zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.19. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa IV

Cel kształcenia: ukończenie całości pracy dyplomowej (magisterskiej) i jej ewentualna poprawa według zaleceń promotora; przygotowanie ostatecznej wersji pracy.

Treści merytoryczne: szczegółowe zagadnienia związane z powstawaniem kolejnych etapów pracy dyplomowej (magisterskiej); rozwiązywane są wszystkie założone problemy badawcze, formułowane wnioski; praca jest sfinalizowana.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z dziedziny będącej przedmiotem seminarium/pracy dyplomowej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie tematu pracy.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Przedmiot do wyboru I

1. Globalizacja i regionalizacja

Cel kształcenia: zapoznanie z terminologią z zakresu przedmiotu, przybliżenie pojęcia globalizacji, jego genezy i cech, jak również korzyści i negatywnych skutków tego procesu. Zapoznanie z istotą regionalizmu oraz procesami integracyjnymi zachodzącymi w poszczególnych częściach świata.

Treści merytoryczne: pojęcie procesu globalizacji i jego geneza. Cechy, korzyści i koszty globalizacji, Korporacje transnarodowe jako siła napędowa globalizacji, Globalne rynki finansowe i globalne powiązania rynków pracy, kultura w warunkach globalizacji. Wpływ globalizacji na rolę państwa w stosunkach międzynarodowych. Globalny system bezpieczeństwa a porozumienia regionalne. Terroryzm i globalizacja, rozprzestrzenianie broni jądrowej, kwestie ochrony środowiska. Istota regionalizmu. Procesy integracyjne w Europie, integracja regionalna na kontynentach amerykańskich, integracja regionalna w Azji, procesy integracyjne w Afryce, porozumienia integracyjne na obszarze postradzieckim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu terminologię, normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszących się do struktur międzynarodowych i instytucji bezpieczeństwa; relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie politycznym, demograficznym, kulturowym, ekonomicznym, militarnym.

Umiejętności (potrafi): brać udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, obronności, problemów współczesnej cywilizacji, globalizacji i regionalizacji; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami kulturowymi; formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze

i opinie dotyczące zagadnień w obszarze zagadnień globalizacyjnych i regionalnych; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi; integrować wiedzę, kompetencje i doświadczenie z różnych dyscyplin powiązanych z wybranym kierunkiem i zakresem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów oraz oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności z wybranych zakresów; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności, samokształcenia i uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Integracja europejska i instytucje europejskie

Cel kształcenia: zapoznanie z genezą procesu integracji europejskiej, jak również strukturą, mechanizmami funkcjonowania, działalnością i znaczeniem we współczesnym świecie Unii Europejskiej.

Treści merytoryczne: historia procesu integracji europejskiej. Społeczno-kulturowy, prawny, ekonomiczny i polityczny wymiar integracji europejskiej. System instytucjonalny Unii Europejskiej: kryteria podziału instytucji UE, zasady systemu instytucjonalnego. Podstawa prawna funkcjonowania, tryb powoływania, skład, organizacja wewnętrzna, kompetencje oraz znaczenie dla systemu politycznego UE poszczególnych instytucji unijnych, przede wszystkim Rady Europejskiej, Rady, Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Trybunału Sprawiedliwości UE, Trybunału Obrachunkowego i Europejskiego Banku Centralnego. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE; Polska w UE.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu genezę, strukturę i mechanizmy funkcjonowania Unii Europejskiej, posiada wiedzę na temat znaczenia UE we współczesnych stosunkach międzynarodowych, powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi.

Umiejętności (potrafi): uczestniczyć w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki Unii Europejskiej i jej roli w stosunkach międzynarodowych; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami kulturowymi; formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze i opinie dotyczące zagadnień w obszarze polityki europejskiej; wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturowymi; integrować wiedzę, kompetencje i doświadczenie z różnych dyscyplin powiązanych z wybranym kierunkiem i zakresem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego doksztalcania się i rozwoju; myślenia w sposób kreatywny; propagowania wiedzy z omawianego zakresu oraz objaśniania jej w środowisku lokalnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Przedmiot do wyboru II

1. Wojna rosyjsko-ukraińska. Geneza i przebieg

Cel kształcenia: ukazanie istotnych faktów związanych z wojną na Ukrainie i wskazanie trendów w prowadzeniu działań wojennych na współczesnym polu bitwy i zachodzących w tym względzie zmian. Krytyczna ocena odbieranej wiedzy, prowadzenia debaty i komunikowania się na tematy związane z problematyką przedmiotu ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców. Poznanie i zrozumienie dylematów i wyzwań stojących przed współczesną społecznością międzynarodową i Polską.

Treści merytoryczne: Euromajdan i geneza konfliktu, interwencja na Krymie; Donieck i Ługańsk; działania zbrojne w 2014 roku; okres 2014-2022; inwazja; dyslokacja wojsk rosyjskich – założenia oraz cele strategiczne i operacyjne; początek wojny; odcinek północny; Wschód; Południe; próba okrążenia Kijowa, zmiana celów; Mariupol - bitwy od 2014-2022; walki na Łuku Dońca; problem Naddniestrza i Białorusi; uzbrojenie Federacji Rosyjskiej;

uzbrojenie Ukrainy; wykorzystanie dronów; sprzęt wojskowy produkcji państw NATO i jego implementacja w strukturach Sił Zbrojnych Ukrainy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z oddziaływaniem wojny na Ukrainie; założenia strategiczne, operacyjne i taktyczne (wybranych teatrów działań) oraz ich zależność na gruncie wojny na Ukrainie; genezę konfliktu, jego przebieg i wnioski na przyszłość z niego płynące tak dla Ukrainy, jak i innych państw, w tym Polski.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu przebiegu działań zbrojnych na Ukrainie; brać udział w debacie i komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców na tematy związane z wojną rosyjsko-ukraińską, a także podobne treści prezentować z użyciem technik informacyjno-komunikacyjnych ICT; Planować i realizować własne uczenie się zagadnień związanych z przebiegiem wojny na Ukrainie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów oraz oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności z wybranych zakresów; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności; uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu rozmaitych problemów związanych z wojną na Ukrainie; krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy i ciągłego jej poszerzania; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy o zarządzaniu strategicznym z uwzględnieniem paradygmatów klasycznych i współczesnych, zapoznanie ze złożonymi problemami strategicznymi i metodami ich badań, zapoznanie z głównymi kierunkami rozwoju wiedzy i badań w zakresie zarządzania strategicznego.

Treści merytoryczne: istota i geneza myślenia strategicznego. Wizja, misja, cele strategiczne. Rodzaje strategii. Analiza mikro i makrootoczenia przedsiębiorstwa. Metody analizy portfelowej. Metody analizy scenariuszowej. Fuzje i przejęcia, alianse strategiczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę myślenia strategicznego w ekonomii i zarządzaniu przedsiębiorstwami; podstawowe pojęcia z zakresu analizy strategicznej i budowania strategii przedsiębiorstwa; procesy zachodzące w otoczeniu przedsiębiorstwa a także znaczenie silnych i mocnych stron przedsiębiorstwa w budowaniu jego przewagi konkurencyjnej.

Umiejętności (potrafi): zastosować metody analizy otoczenia i zasobów przedsiębiorstwa; zdiagnozować i rozwiązywać problemy strategiczne dotyczące rozpoznawania szans i zagrożeń w otoczeniu, identyfikować silne i słabe strony przedsiębiorstwa, określać kierunki jego rozwoju, alokować zasoby i wdrażać strategie; prezentować założenia strategiczne, opisywać strategie, dokonywać interpretacji i wnioskowania na podstawie przygotowanych dokumentów strategicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazania się kreatywnością w celu proponowania rozwiązań dotyczących skomplikowanych problemów strategicznych w przedsiębiorstwie; krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy i ciągłego jej poszerzania; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Przedmiot do wyboru III

Migracje we współczesnej Europie

Cel kształcenia: zaznajomienie z pojęciami i koncepcjami teoretycznymi z zakresu współczesnych procesów migracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem Europy, dokonanie przeglądów modeli migracyjnych, rozwijanie umiejętności analizy współczesnych procesów

migracyjnych w Europie, kształtowanie postaw ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwach europejskich o rosnącym odsetku imigrantów.

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia. Teorie migracji. Charakterystyka migrantów. Sposoby migracji. Historia migracji w Europie. Aspekt ekonomiczny migracji. Migracje a kryzys demograficzny Europy. Podstawy polityki imigracyjnej i azylowej Unii Europejskiej. Polityka imigracyjna Polski. Współcześni emigranci Polscy za migracje zarobkowe po wstąpieniu do UE w 2004 r., migranci w Polsce.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z problematyką ruchu migracyjnego we współczesnej Europie; genezę migracji, ich fazy oraz założenia polityki migracyjnej wybranych państw, w tym Polski.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu ruchu migracyjnego w Europie; brać udział w debacie i komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców na tematy związane problematyką migracyjną; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla studiowanego kierunku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy; ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Public Relations

Cel kształcenia: zaprezentowanie głównych definicji i roli public relations we współczesnej rzeczywistości ekonomicznej, politycznej, kulturalnej i społecznej. Ukazanie kierunków ewolucji PR. Oraz ich roli w zarządzaniu kryzysami. Uświadomienie implikacji pomiędzy zarządzaniem szeroko pojętą reputacją a PR.

Treści merytoryczne: koncepcje teoretyczne i podstawowe definicje PR. Historia powstania PR. Ivy Lee jako twórca PR. Socjotechnika a PR. Uwarunkowania etyczne PR. PR a kreowanie wizerunku. "Czarny" PR. Lobbying a PR. Dylematy i wyzwania przyszłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu problematykę koncepcji i strategii public relations; terminologię, normy i reguły etyczne odnoszących się do public relations.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i uzasadniać hipotezy badawcze oraz opinie dotyczące zagadnień w obszarze public relations; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pogłębiania zdobytej wiedzy, jak i dalszego rozwijania nabytych umiejętności w pracy lub nauce oraz w karierze zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Przedmiot do wyboru IV

1. Strategiczne znaczenie wojny w Ukrainie

Cel kształcenia: ukazanie istotnych faktów i wskazanie zależności między konfliktem zbrojnym w regionie a zjawiskami gospodarczymi, geopolitycznymi, militarnymi, społecznymi itp., występującymi w skali globalnej.

Treści merytoryczne: geopolityczne znaczenie Ukrainy; kraje Europy Zachodniej i Stany Zjednoczone wobec stosunków Rosyjsko-Ukraińskich od Pomarańczowej Rewolucji do 2014 r.; Chiny wobec stosunków Rosyjsko-Ukraińskich od Pomarańczowej Rewolucji do 2014 r.; 2014 rok, wojna hybrydowa i reakcja państw zachodnich; zmiany w strategii NATO po 2014 r.; inwazja rosyjska 2022 r.; zagadnienia społeczne; gospodarka światowa; energetyka; surowce; światowa cyberwojna; wojna informacyjna; Chiny wobec inwazji; USA wobec inwazji; rozłam w UE?; co dalej?

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z oddziaływaniem wojny na Ukrainie na zagadnienia społeczne, gospodarcze, geopolityczne,

militarne i inne w skali globalnej; w pogłębionym stopniu terminologię, normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszących się do struktur międzynarodowych i instytucji bezpieczeństwa; w pogłębionym stopniu relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie politycznym, demograficznym, kulturowym, ekonomicznym, militarnym; dylematy i wyzwania współczesnego świata i Polski wynikające z konfliktu rosyjsko-ukraińskiego.

Umiejętności (potrafi): wykrywać złożone zależności między refleksją historyczną a współczesnymi procesami politycznymi i gospodarczymi; formułować w sposób krytyczny, uzasadniać hipotezy badawcze i opinie, dokonać krytycznej analizy i doboru źródeł związanych z wojną rosyjsko-ukraińską oraz wyciągać na ich podstawie wnioski i rozwiązywać nietypowe problemy; brać udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, obronności, problemów współczesnej cywilizacji, globalizacji i regionalizacji; pracować w zespole i wykonywać w nim zróżnicowane zadania, w tym pełnić rolę kierowniczą; przygotowywać i organizować pracę zespołu; rozwiązywać w zespole nietypowe problemy i prezentować wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów oraz oceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności z wybranych zakresów; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności; uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu rozmaitych problemów związanych z wojną na Ukrainie, a także krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy i ciągłego jej poszerzania; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Dziennikarstwo XXI wieku

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania polskiego i światowego dziennikarstwa wobec procesów globalizacyjnych oraz w epoce dominacji ekonomii nad dziedzictwem kulturowym w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Ukazanie uwarunkowań rządzących działaniami współczesnych mediów.

Treści merytoryczne: ukazanie wieloaspektowości funkcjonowania współczesnego dziennikarstwa w epoce „płynnej rzeczywistości”. Prezentacja uwarunkowań politycznych, gospodarczych, społecznych funkcjonowania współczesnego dziennikarstwa. Przesłanki kryzysu prasy drukowanej („śmierć gazet”). Zasady rządzące współczesnym dyskursem dziennikarskim. Problemy związane z epoką dominacji ekonomii nad aspektami kulturowymi. Problematyka uwarunkowań prowadzących do kryzysu zawodu dziennikarza jako zawodu zaufania społecznego. Prezentacja głównych zagadnień związanych z wyborami norm, etycznych, systemu wartości z pragmatyką pracy dziennikarskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z rolą mediów i języka przekazu w kształtowaniu obrazu rzeczywistości politycznej, społecznej, ekonomicznej i kulturalnej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, brać udział w debacie i komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców na tematy związane z problematyką współczesnych mediów; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego doskonalenia wiedzy i umiejętności, a także ponoszenia odpowiedzialności za realizowane zadania.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Przedmiot do wyboru V

1. Projektowanie i realizacja kampanii społecznych

Cel kształcenia: zapoznanie z różnorodnością metod, służących do aktywizowania działań społecznych i partycypacyjnego badania społeczności. Prezentacja technik wykorzystywanych w realizacji kampanii społecznych oraz zasad prowadzenia kampanii

społecznych. Ukazanie etycznych aspektów wykorzystania propagandy w kampaniach społecznych.

Treści merytoryczne: definiowanie marketingu i kampanii społecznych. Typologia i funkcje kampanii społecznych. Techniki wykorzystywane w realizacji kampanii społecznych. Zasady prowadzenia kampanii społecznych. Znaczenie i rola reklamy w kampaniach społecznych. Rodzaje przekazów reklamowych. Elementy psychologii reklamy. Retoryka reklamy. Wykorzystanie i funkcje PR-u w kampaniach społecznych. Techniki i metody PR. Aspekt psychologiczny działań PR w kampaniach społecznych. Propaganda jako technika komunikacyjna w kampaniach społecznych. Typologia i funkcje propagandy. Etyczne aspekty wykorzystania propagandy w kampaniach społecznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): typologię, funkcje i techniki kampanii społecznych; zasady realizacji kampanii społecznych; aspekty psychologiczne kampanii społecznych.

Umiejętności (potrafi): analizować typy kampanii społecznych; dokonać wyboru środków i metod do realizacji konkretnej kampanii; poddać krytycznej ocenie metody i środki, wykorzystane przy realizacji konkretnej kampanii społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności; kreatywnego myślenia; przedsiębiorczego myślenia i działania w zespole.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Strategie prezentacji marketingowych

Cel kształcenia: zapoznanie z możliwościami wykorzystania komunikacji marketingowej jako formy promocji i wsparcia w działalności zawodowej, analiza dobrych i złych przykładów działań tego typu oraz kształcenie umiejętności budowania dobrych jakościowo przekazów marketingowych.

Treści merytoryczne: analiza dobrych i złych przykładów obrazujących dwa podstawowe aspekty zarządzania marketingowego, czyli: zarządzanie marką firmy/specjalisty i zarządzanie komunikacją. Kształcenie umiejętności budowania wartościowych i pozytywnie oddziałujących perswazyjnie komunikatów marketingowych odnoszących się do działalności zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych. Sposoby i przejawy zarządzania dialogiem firmy lub osoby prowadzącej działalność gospodarczą/pracownika określonej firmy z otoczeniem rynkowym i różnymi kategoriami odbiorców. Wykorzystywanie różnych typów mediów w komunikacji marketingowej. Strategie perswazyjne i reklamowe w marketingu. Marka osobista. Sytuacje kryzysowe i sposoby ich rozwiązywania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawową wiedzę z zakresu komunikacji marketingowej; strategie i techniki wykorzystywane w marketingu firmowym i personalnym; zasady i środki budowania wizerunku firm i osób.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy różnych typów strategii marketingowych, stosowanych w promocji firm i produktów oraz autopromocji zawodowej; ocenić jakość i potencjalną siłę oddziaływania marketingowego różnorodnych przekazów, używanych w relacjach interpersonalnych i komunikacji medialnie zapośredniczonej; utworzyć wartościowy pod względem merytorycznym i perswazyjnym komunikat nacechowany marketingowo.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie, rozwoju osobistego i profesjonalnego, dbałości o dobry wizerunek osobisty i wykonywanej profesji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Przedmiot do wyboru VI

1. Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie

Cel kształcenia: prezentacja poszczególnych wspólnot religijnych i mniejszości narodowych funkcjonujących we współczesnej Europie.

Treści merytoryczne: przedstawienie i omówienie problemu mniejszości narodowych i wspólnot religijnych w wymiarze teoretycznym. Przedstawienie systemu ochrony prawnej mniejszości narodowych i wspólnot religijnych. Scharakteryzowanie sytuacji głównych mniejszości narodowych i wspólnot religijnych występujących na terenie Europy oraz problemów związanych z ich obecnością.

Treści merytoryczne: rozumienie pojęć mniejszości narodowych i etnicznych w świetle prawa międzynarodowego; zapoznanie z różnicami pomiędzy mniejszością etniczną a narodową; formy reakcji Unii Europejskiej na sytuacje dyskryminacji mniejszości etnicznych i narodowych; instytucje europejskie i narodowe zajmujące się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze związane z panoramą historyczno-geograficzną mniejszości narodowych i etnicznych w Europie.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy związanych z pozyskaną wiedzą na temat dziejów oraz aktualnej sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych w Europie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Dzieje i współczesność armii państw skandynawskich

Cel kształcenia: omówienie organizacji współczesnych sił zbrojnych państw skandynawskich na tle ich historycznych przeobrażeń.

Treści merytoryczne: przeobrażenia wojskowości państw skandynawskich od średniowiecza do końca XX w.; organizacja współczesnych sił zbrojnych państw skandynawskich.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk studiowanego kierunku, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; wybrane zagadnienia w ujęciu chronologicznym, merytorycznym i specjalistycznym w obszarach myśli wojskowej, sztuki wojennej, konfliktów zbrojnych, ochrony granic, systemu obronności i bezpieczeństwa państwa, służb i wojsk specjalnych; historię porównawczą Europy w obszarach ustrojów państwowych, stosunków międzynarodowych, funkcjonowania sił zbrojnych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; poprawnie stosować podstawowe terminy fachowe w pracy nad wybranymi tematami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji personalnych, społecznych oraz fachowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład monograficzny I

1. Afryka w stosunkach międzynarodowych

Cel kształcenia: prezentacja relacji między kontynentem afrykańskim a wybranymi państwami i organizacjami pod kątem historycznym oraz dzisiejszych kontaktów i miejsca Afryki w stosunkach międzynarodowych. Zapoznanie z szeroko rozumianym kontynentem afrykańskim, poznanie historii stosunków Afryki z resztą świata i z diasporami afrykańskimi oraz zidentyfikowanie głównych problemów geopolitycznych i geostrategicznych kontynentu.

Treści merytoryczne: podejście geopolityczne do studiów afrykanistycznych; Afryka a Stany Zjednoczone Ameryki; Afryka a Unia Europejska; Afryka a Wielka Brytania; Afryka a Francja; Afryka a Rosja; Afryka a Chiny; Afryka a Polska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę z zakresu miejsca oraz roli kontynentu afrykańskiego w kontekście historii stosunków międzynarodowych, a także uwarunkowań obecnego stanu współczesnej Afryki.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; korzystać ze zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia mające miejsce w Afryce; kojarzyć i interpretować fakty, prezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego kształcenia i rozwoju; zrozumienia zjawisk mających miejsce w Afryce i ich krytycznej oceny w celu unikania stereotypowego spojrzenia na kwestie dotyczące Afryki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Terrorism in the context of international and criminal law

Cel kształcenia: prezentacja zasadniczych pojęć związanych z terroryzmem międzynarodowym i ukazanie genezy i rozmiarów zjawiska w skali światowej; analiza głównych aktów prawnych i działań podstawowych podmiotów prawa międzynarodowego w walce z terroryzmem.

Treści merytoryczne: koncentrują się na analizie porównawczej aktów prawnych – w prawie międzynarodowym i krajowym w walce z różnymi rodzajami terroryzmu. Ewolucja prawa międzynarodowego i prawa karnego wybranych państw w świetle rosnącego zagrożenia różnymi rodzajami terroryzmu międzynarodowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między kluczowymi zagadnieniami geostrategii, bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w obliczu zagrożeń terrorystycznych.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień z obszaru studiowanego kierunku oraz stawiać nowe hipotezy badawcze, wymagające dalszych pogłębionych studiów w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny własnych kompetencji; poszerzania zdobytej wiedzy i pogłębiania umiejętności; samokształcenia i uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład monograficzny II

1. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?

Cel kształcenia: kształtowanie i ewolucja wizerunków międzynarodowych oraz akcentowanie i hierarchia oczekiwanych potrzeb, interesów i korzyści jakie posiada Federacja Rosyjska w środowisku międzynarodowym. Przedstawienie strategii politycznych i militarnych Rosji w odniesieniu do poszczególnych polityk publicznych państw i organizacji międzynarodowych (UE i NATO).

Treści merytoryczne: systematyczne przedstawienie perspektyw rozwoju Rosji i jej znaczenia na forum . Ocena jej polityki militarnej i ekonomicznej, zwłaszcza w odniesieniu do Europy Środkowo-Wschodniej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje polityczne Rosji w XX w. i możliwe scenariusze ich rozwoju w XXI w.

Umiejętności (potrafi): w oparciu o merytoryczne przesłanki formułować sądy na temat sytuacji współczesnej oraz przewidywanego rozwoju relacji Rosji w kontekście międzynarodowym w XXI w.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): postrzegania funkcjonowania Rosji w XXI w. w złożonych warunkach wewnętrznych i geopolitycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Przemiany społeczno-polityczne w Europie XXI wieku

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi wydarzeniami i procesami zachodzącymi w Europie XXI w., które bezpośrednio lub pośrednio wpływały i wpływają obecnie na postawy społeczne oraz kierunki polityki.

Treści merytoryczne: bloki militarno-polityczne i systemy sojuszy w Europie w przeszłości i współcześnie; I i II wojna światowa i ich skutki w Europie; faszyzm i komunizm oraz ich współczesne reminiscencje; konflikty lokalne w powojennej Europie i ich skutki; zmiany na powojennej politycznej mapie Europy i ich następstwa; ruchy społeczne i ich ideologiczna podbudowa; zmiany polityczne i społeczne na przełomie lat 80. i 90. XX w. i ich skutki; ruchy migracyjne w Europie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne wydarzenia i procesy zachodzące w Europie na przestrzeni ostatnich lat; ich wpływ na otaczającą go rzeczywistość.

Umiejętności (potrafi): wskazać przyczyny i skutki przemian społeczno-politycznych w Europie; we właściwy sposób konfrontować je z bieżącymi wydarzeniami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego interpretowania zachodzących przemian w Europie i właściwej ich oceny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

V. PRAKTYKA

V.1. Praktyka zawodowa

Cel kształcenia: kształtowanie podstawowych umiejętności niezbędnych do odnajdywania się w różnych rolach w życiu zawodowym; formowanie postaw związanych z odpowiednim stosunkiem do wykonywanej pracy i obowiązków z nią związanych; wyrobienie kompetencji społecznych związanych z pełnioną funkcją oraz potrzeby ciągłego doskonalenia tych kompetencji; wykształcenie podstawowych umiejętności potrzebnych do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym; kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych; nabycie umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych; zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania instytucji, jej organizacją, specyfiką i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie; konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi; kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: zapoznanie się z organizacją i specyfiką pracy w miejscu odbywania praktyki, przepisami i wewnętrznymi regulaminami, przepisami, dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, realizacja zadań bezpośrednio wynikających z działalności instytucji/ firmy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): potrzebę wykształcenia umiejętności niezbędnych do pełnienia różnych ról w życiu zawodowym; kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych; potrzebę nabycia umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych; organizację pracy i funkcjonowanie w instytucji/firmie.

Umiejętności (potrafi): formułować własne rozwiązania sytuacji problemowych i zawodowych w praktyce; na płaszczyźnie zawodowej skutecznie komunikować się z przedstawicielami innych dyscyplin i profesji; planować i organizować pracę własną i zespołową, dbając o jej jakość i osiąganie celów strategicznych oraz przejmując odpowiedzialność za jej rezultaty; ustawicznie się doksztalać w trosce o rozwój zawodowy i rozszerzanie kompetencji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności z zakresu aktywności, objętych praktyką; odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych; docenienia znaczenia wiedzy eksperckiej; elastycznego reagowania w sytuacjach zmieniających się potrzeb społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

VI.1. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie informacji na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: obowiązujące regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe); analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków; ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru); zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; realizować zasady bezpieczeństwa związane z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie ze szczegółowymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: kluczowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych); etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji); etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.3. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie szczegółowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym; uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: pojęcia i definicje; ergonomia jako nauka interdyscyplinarna; główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych; ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): oceniać warunki w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy antropocentrycznej w stosunku do warunków pracy i życia codziennego; reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; realizowania postawy wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.4. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: pojęcie własności intelektualnej; przedmiot prawa własności intelektualnej; podmioty prawa własności intelektualnej; treść prawa własności intelektualnej – prawa autorskie i pokrewne; ograniczenia praw autorskich; licencje ustawowe i umowne; dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów; naruszenia praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne); regulacje szczególne z zakresu prawa autorskiego – ochrona programów komputerowych i baz danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): identyfikować oraz implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU INTERDYSCYPLINARNE STUDIA STRATEGICZNE

Obowiązuje od cyklu: 2023 Z

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych/dyscyplina naukowa: historia, dziedzina nauk społecznych, dyscyplina naukowa: nauki o bezpieczeństwie.

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I – WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Technologie informacyjne w badaniach humanistycznych i społecznych	I	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Wizualizacja informacji	I	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Myślenie przyszłościowe	I	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
4	Specjalistyczny warsztat językowy: język angielski	I	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
5	Autoprezentacja i wystąpienia publiczne	I	2,5	1,2	zal. oc.	o	45	15	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10,5	4,8	x	x	165	45	120	10	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	4,8	x	x	120	0	120	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
II - PODSTAWOWYCH												
1	Strategiczne problemy współczesnego świata	I	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Podstawy strategii	I	3,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Strategia bezpieczeństwa Imperium Romanum	I	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7,5	1,8	x	x	120	75	45	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,8	x	x	45	0	45	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. Dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Polistrategia Polski	I	2,5	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
2	Przemoc i zagrożenie militarne we współczesnym świecie	I	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Przedmiot do wyboru I	I	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
4	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa I	I	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10,5	1,8	x	x	120	75	45	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,8	x	x	45	0	45	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
VI - INNE												
1	Etykieta	I	0,5	0,0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Ochrona własności intelektualnej	I	0,25	0,0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
3	Ergonomia	I	0,25	0,0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
4	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	I	0,5	0,0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0,0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	8,4	x	x	417	207	210	28	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Geopolityka i media	II	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Siły zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	II	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Myślenie i działanie projektowe	II	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7	2,4	x	x	90	30	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Źródła myśli strategicznej	II	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Prognozowanie i symulacje międzynarodowe	II	3	1,2	zal. oc.	o	45	15	30	2	0	0
3	Zagrożenia międzynarodowych rynków finansowych i towarowych	II	3	0,6	zal. oc.	o	45	30	15	2	0	0
4	Zagrożenia społeczne współczesnego świata	II	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
5	Konflikty zbrojne we współczesnym świecie	II	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Wojny przyszłości	II	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

7	Przedmiot do wyboru II	II	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
8	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa II	II	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	6,6	x	x	270	105	165	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6,6	x	x	165	0	165	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2			30	10,2	x	x	390	135	255	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na I roku studiów			60	18,6	x	x	807	342	465	52	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Protokół dyplomatyczny	III	3	1,2	zal. oc.	o	45	15	30	2	0	0
2	Międzynarodowe prawo humanitarne	III	2	1,2	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	2,4	x	x	75	30	45	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	45	0	45	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Gry strategiczne	III	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru III	III	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Zarządzanie kryzysowe	III	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Strategiczne problemy ochrony granic państwowych	III	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni	III	3	1,2	zal. oc.	o	45	15	30	2	0	0
4	Strategia obronna wybranych państw Europy	III	3	1,2	zal. oc.	o	45	15	30	2	0	0
5	Transformacja polityczno-ustrojowa wybranych państw świata	III	3	0,6	egz.	o	45	30	15	4	0	0
6	Wykład monograficzny I	III	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
7	Przedmiot do wyboru IV	III	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
8	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa III	III	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	5,4	x	x	285	150	135	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	135	0	135	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8	1,2	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3			31	9,0	x	x	420	210	210	26	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Komunikacja społeczna	IV	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Sztuka negocjacji	IV	2	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Przedmiot do wyboru V	IV	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	1,2	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	0	x	x	30	30	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Misje wojskowe i humanitarne	IV	2,5	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
2	Służby specjalne w stosunkach międzynarodowych	IV	2,5	0,6	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa IV	IV	8	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
4	Przedmiot do wyboru VI	IV	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
5	Wykład monograficzny II	IV	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	2,4	x	x	150	90	60	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			12	1,2	x	x	90	60	30	6	0	0
V – PRAKTYKA												
1	Praktyk zawodowa	IV	6	6	zal. oc.	f	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	6	x	x	0	0	0	0	160	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	6	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4	29	9,6	x	x	240	150	90	16	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na II roku studiów	60	18,6	x	x	660	360	300	42	160	0

Lp.	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	62,44	52,03
2	z zakresu nauk podstawowych	19,5	16,25
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	37,2	31,0
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	3,5	2,92
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	42	35,00
6	wymiar praktyk	6	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118,5	98,75
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	99	82,5

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	Historia	68
2	Nauki o bezpieczeństwie	32
Ogółem:		100

Wykaz grup przedmiotów:

Przedmiot do wyboru I

- 1) Globalizacja i regionalizacja
- 2) Integracja europejska i instytucje europejskie

Przedmiot do wyboru II

- 1) Wojna rosyjsko-ukraińska. Geneza i przebieg
- 2) Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie

Przedmiot do wyboru III

- 1) Migracje we współczesnej Europie
- 2) Public Relations

Przedmiot do wyboru IV

- 1) Strategiczne znaczenie wojny w Ukrainie
- 2) Dziennikarstwo XXI wieku

Przedmiot do wyboru V

- 1) Projektowanie i realizacja kampanii społecznych
- 2) Strategie prezentacji marketingowych

Przedmiot do wyboru VI

- 1) Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie
- 2) Dzieje i współczesność armii państw skandynawskich

Wykład monograficzny I

- 1) Afryka w stosunkach międzynarodowych
- 2) Terrorism in the context of international and criminal law

Wykład monograficzny II

- 1) Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
- 2) Przemiany społeczno-polityczne w Europie XXI wieku